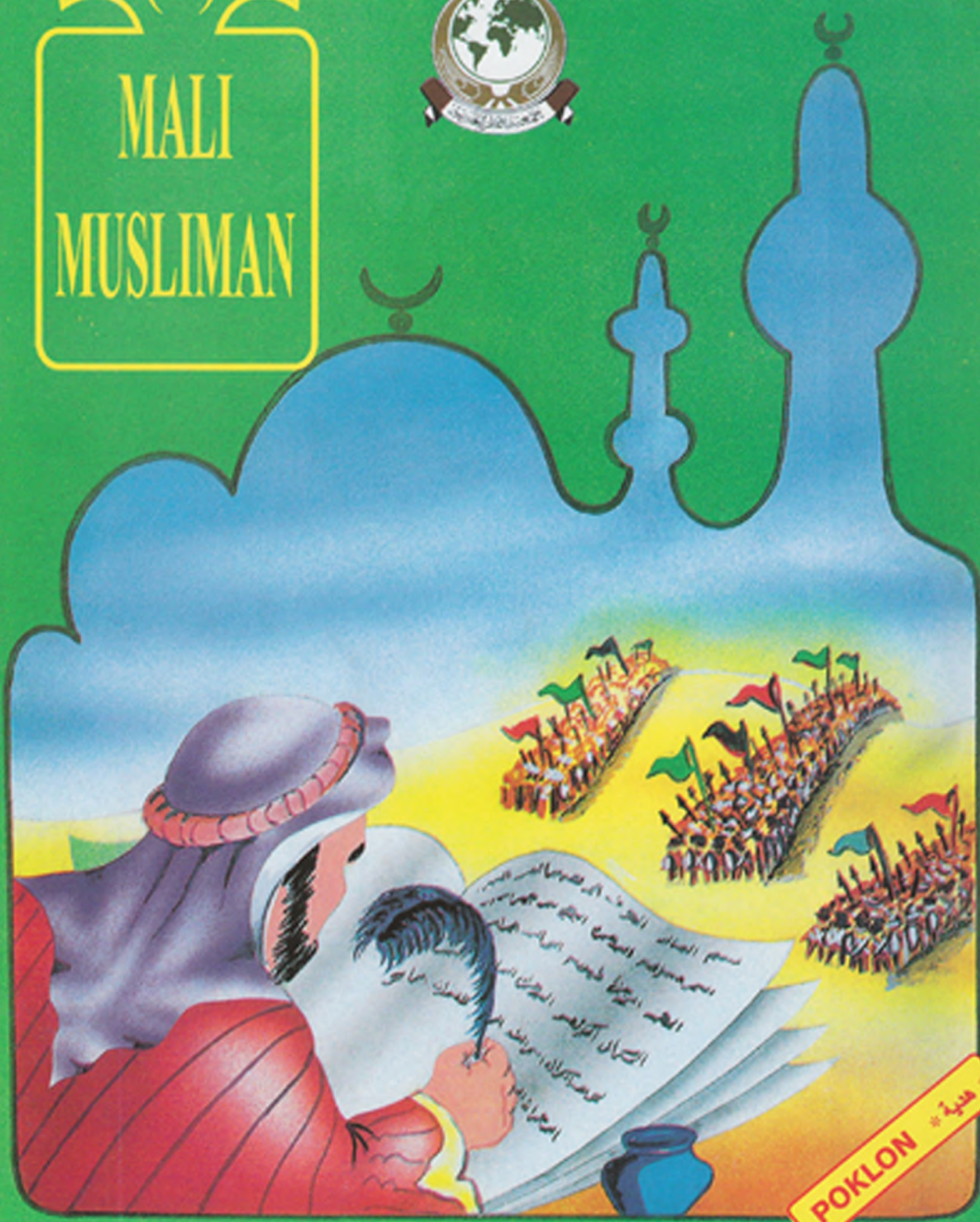

(6)

MALI MUSLIMAN

هفتة •
POKLON

KATARSKA HUMANITARNA ORGANIZACIJA

Ured Sarajevo

Džemala Bijedića 160/1, tel.: 033/ 464-198, fax: 033/ 464-188

KATARSKA HUMANITARNA ORGANIZACIJA
- Ured Sarajevo -

ima čast da Vam predstavi

Prvi dio od Serije knjiga
MALI MUSLIMAN, koja sadrži sve što treba
da zna jedan mali Musliman o svojoj vjeri.
Serija se sastoji od šest dijelova sa slikama.

SPONZOR:
Katarska Humanitarna Organizacija
Katar

جمعية قطر الخيرية
مكتب سرايفو

تشرف بتقديم سلسلة منهاج المسلم الصغير
والتي تحتوي على كل ما يجب أن يعرفه
المسلم الصغير عن دينه

السلسلة تتكون من ستة أجزاء مدعمة بالصور

طبع على نفقة
جمعية قطر الخيرية
قطر

Mali musliman (6)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

**pdf izdanje za vas pripremili:
www.bosnamuslimmedia.com
1431. hidž. god./2010. god.**

**Preveo:
Sead Seljubac**

**Korektura:
Sabri Puška**

**Crteži:
Dr Jahja Abduhu
Odjel za dječiju kulturu - SAFIR**

**Ova knjiga je štampana uz saglasnost
MUFTIJSTVA SARAJEVO**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ISLAMSKA ZAJEDNICA U BOSNI I HERCEGOVINI
URED MUFTIJE SARAJEVSKOG
SARAJEVO

Broj:248/2001

Datum: 11.06.2001. god.

ZAHVALNICA

Muftijstvo sarajevsko najtoplije zahvaljuje

- Katarska Humanitarna Organizacija -

Na svesrdnoj pomoći na izdavanju zbirke:

- MALI MUSLIMAN -

Molimo Allaha Dž. Š. da Vas nagradi za pomoć koju ste pružili bosanskoj djeci, stoga se nadamo da će te nastaviti sa ovakvim i sličnim hairli djelima.

U to ime i u ime naroda Bosne i Hercegovine, šaljemo Vam bratske selame.

MUFTIJA

H. Smajić
Husein ef. Smajić

Islamska zajednica u Bosni i Hercegovini, URED MUFTIJE SARAJEVSKOG
Ferhadija 2/I, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina, Tel: 033/220-335, Fax: 033/535-538

SADRŽAJ:

Teme :

Akaid (Islamsko vjerovanje)

- Vjerovanje u Allaha	4
- Dokazi postojanja Allaha	5
- Dokazi Allahove jednoće	6
- Srce spoznaje Allahovo postojanje	7
- Robovanje stvorenja Allahu dž.š.	8
- Vjerovanje u Sudnji Dan	10

Ibadat (Islamske dužnosti)

- Gusul	13
- Šta kvari abdest	15
- Šta ne kvari abdest	16
- Šta je dozvoljeno činiti u namazu	17
- Mjesta na kojima je zabranjeno klanjati	18
- Kada možemo izostaviti džemat	19
- Dženaza namaz	20
- Namaz za kišu	22
- Zekat na trgovačku robu	24
- Zekat na žitarice i voće	25
- Post	26
- Itikaf	27
- Hadždž djeteta	28
- Hadždž žene	28

Iz istorije

- Davud, alejhisselam	29
- Sulejman, alejhisselam	31
- Ebu Bekr es-Siddik	33
- Vrijednost Ebu Bekra es-Siddika	40

Vrijednosti i ahlak (Islamsko ponašanje)

- Džihad	41
- Vrijednost emaneta (povjerenja)	43
- Iskren nijjet (namjera)	44
- Podsticanje na rad	46
- Davanje prednosti	47
- Lijepo društvo	48
- Zikrovi	49
- Vrijednosti Kur'ani-Kerima	51

Tedžvid (Ispravno učenje Kur'ana)

- Kada bude mim sa suknom...	52
- Medd	54

Tefsir (Tumačenje Kur'ana)

- Sura El-Fedžr	56
- Sura El-Gašije	58
- Sura El-A'la	60
- Sura Et-Tarik	62

AKAID

VJEROVANJE U ALLAHA

Ovo, je prvi sastavni dio vjerovanja. To se čini potvrđivanjem i priznavanjem da postoji samo jedan Bog. Allah, džellešanuhu, kaže:

فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

“ZNAJ DA NEMA DRUGOG BOGA OSIM ALLAHA” /47:19/

- Svi su vjerovjesnici pozivali da se vjeruje u jednog Boga.
Allah, džellešanuhu, kaže:

“Prije tebe ni jednog poslanika nismo poslali, a da mu nismo objavili: “Nema boga osim Mene, zato se Meni klanjajte!” /21:25/

Uslovi vjerovanja u Allaha su:

- da bude praćeno dobrim djelom! Allah dž.š. kaže:

**“Onima koji budu vjerovali i dobra djela činili-
bašče Firdevsa će prebivalište biti /18 : 107/**

- da sva naša djela budu posvećena Njemu. Allah dž.š. kaže:

**“Reci:”Namaz moj , i obredi moji, i život moj, i smrt moja
doista su posvećeni Allahu, Gospodaru svjetova.” / 6:162 /**

- da vjerujemo u Allaha, džellešanuhu, opisanog svim svojstvima savršenstva, a čistog od bilo kakvog nedostatka. Allah dž.š. kaže:

لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ

“NIŠTA NIJE KAO ON! ON SVE ČUJE I SVE VIDI!” /42:11/

DOKAZI POSTOJANJA ALLAHA

- Da Allah postoji to može saznati i mali i veliki, i učenici, i neuki. Sve što je napravljeno ima i svoga majstora. Nekog beduina su davno pitali o postojanju Allaha, pa je rekao:

"Ako balega ukazuje na devu, a trag ukazuje na onoga ko je prošao, zar ovaj svemir ne ukazuje na Mudroga i Sveznajućeg?"

O postojanju Allaha pjesnik kaže:

*"Gledaj samo ovo drvo,
što prekrasne grane ima,
iz sjemenke izniklo je,
a ogromno drvo posta,
pitaj: "Ko je Onaj što je,
plodove mu podario?,
odgovori :Allah to je,
sve nimete On je dao!"*

Zajedno s pjesnikom i mi se zapitajmo: "Ko je dao da iz sjemenke mladica iznikne i drvetom postane. Je li to seljak koji sjemenku baci, ili Allah koji stvara?" Allah dž.š. kaže :

"Jeste li gledali ono što ste posijali? Jeste li mu vi dali snagu da nikne ili smo to Mi učinili?" /56:64 /

Pitao neki nevjernik nekog učenog muslimana o postojanju Allaha pa mu je ovaj odgovorio:

*"Kod dudovog lista su okus, boja i miris jedni-ali pojede ga svilena buba pa postane svila, pojede ga pčela pa postane med, pojede ga ovca pa postane meso i mlijeko, pojede ga gazela pa između njenih zuba misk izađe. Ko je Onaj koji je stvorio ove raznovrsne stvari od ove jedne hrane?
To je Allah Uzvišeni!!!*

DOKAZI ALLAHOVE JEDNOĆE

** Savršenstvo i harmonija u stvorenom svijetu dokazuju da je Allah Jedan.

Na primjer:

- Sklad u stvaranju čovjeka gdje imamo oko pored oka, plećku pored plećke... Ovako nalazimo i u svemu drugom. Takvo je pile, ili ruža ili sl. Sve dokazuje da mu je Stvoritelj jedan, a to je Allah dž.š. Stvari koje postoje na površini Zemljine kugle i divan sklad među njima ukazuje na jednog Stvoritelja. Tako na jednoj strani Zemljine kugle imamo kopno a na drugoj more, negdje imamo brda, a negdje doline.

- Jedinstvenost ćelija kod živih organizama i sličnost njihove građe ukazuje da oni svi imaju jednog Stvoritelja, a to je Allah dž.š. Ćelija životinja i ćelija biljaka kao i drugih živih organizama ima istu građu a to je jezgro i citoplazma.

- Zemljina sila teže:

Allah , džellešanuhu je sve stvari stvorio sa određenom mjerom.

Ova Zemlja na kojoj živimo ima svoju određenu težinu, a uz nju i tačno odmjerenu silu teže.

Kada bi se sila Zemljine teže povećala sva bi se živa stvorenja za nju zalijepila i čovjek ne bi bio u stanju po njoj se kretati. A kada bi Zemljina teža bila manja i čovjek i ostala stvorenja bi lebdili i opet ne bi bili u stanju vladati sobom. Ovo dokazuje da stvoreni svijet ima Boga koji njime upravlja.

Allah, džellešanuhu kaže:

“...U Njega sve ima mjeru:

On zna nevidljivi i vidljivi svijet: On je veličanstveni i Uzvišeni.” / 13:8 /

SRCE SPOZNAJE POSTOJANJE ALLAHA

STVORENJA ČINE IBADET ALLAHU

Cio stvoreni svijet oko nas vjeruje u Allaha i sedždu Mu čini. Allah dž.š. kaže:

Zar ne znaš da i oni na nebesima i oni na Zemlji Allahu čine sedždu, a i Sunce, i Mjesec, i Zvijezde, i planine, i drveće i životinje, i mnogi ljudi,... /22:18/

Stvoreni svijet se Allahu klanja i veliča Ga. Uzvišeni Allah kaže:

“Zar ne znaš da Allaha veličaju svi koji su na nebesima i na Zemlji, a i ptice širenjem krila svojih. Svi znaju kako će Mu se klanjati i kako će Ga veličati. A Allah dobro zna ono što oni rade.” /24:41/

Kako stvorenja ibadet čine:

*** Ibadet neživih stvari:**

I nežive stvari učestvuju s nama u ibadetu. Prenosi se od Abdullah ibni Mes'uda, radijellahu'anhu, koji kaže:

“Slušali smo tespih hrane koja se jela!”, a bili su u društvu Resulullaha sallallahu'alejhi ve sellem.

*** Ibadet ptica:**

Sulejmanov Hudhud (ptica pupavac) učestvovao je sa muslimanima u da'vi (pozivu u Islam), i u tome je bio Sulejmanov vojnik. Prenosio je pisma od Sulejmana, i Sulejmanu. Kada je vidio da narod Sabe ne čini sedždu Allahu, rasrdio se i rekao:

“ Zar da se ne klanjaju Allahu, koji izvodi ono što je skriveno na nebesima i na Zemlji, i koji zna ono što krijete i ono što na javu iznosite. Allah je, i nema Boga osim Njega, Gospodar veličanstvenog Arša”. / 27:25/

*** Ibadet riba:**

Ribe u moru mole za nas oprosta i svjedoče o našim djelima. Vjerovjesnik sallallahu alejhi ve sellem kaže:

“ Za alima (učenog) oprost mole oni na nebesima i oni na Zemlji, i ribe u dubini vode.”

*** Ibadet insekata:**

Mrav učestvuje s nama u ibadetu i govori o našim djelima. Allah džellešānuhu, je prekorio vjerovjesnika kada je naredio da se zapali dolina mrava, kada ga je jedan mrav ujeo.

Allah mu kaže:

“Zar si zato što te ujeo jedan mrav uništio jedan od naroda koji tesbih čine.”?

*** Ibadet biljki.**

Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, je držao govore u džamiji u Medini sa jednog palminog panja. Nakon nekog vremena ashabi mu naprave minberu da na njoj stoji umjesto na palminom panju. Panj se jako rastužio i rasplakao. Vjerovjesnik sallallahu alejhi ve sellem, mu je prišao i stavio svoju ruku na njega, a on je ušutio.

*** Ibadet životinja:**

Dok je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, sjedio sa svojim ashabima neka ovca brzo dotrča i stade pred Resulullahu sallallahu alejhi ve sellem. Požalila mu se na nasilje svog gazde koji hoće da je zakolje, i nožem maše. Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem je pogledao ovcu i rekao joj:

“Osaburi na Allahovoj odredbi, jer ti si za to stvorena.”

Potom Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, pogleda u mesara koji je došao za ovcom a u ruci mu nož i reče mu: “Šta je to? Sakrij svoj nož, i pusti svoj kurban neka se odmori”.

VJEROVANJE U SUDNJI DAN

To je peti sastavni dio imana (imanski šart). Ostvaruje se potvrđivanjem kao istine da postoji Dan u kojem će Allah proživjeti ljude nakon što su bili mrtvi u svojim kaburima, da bi pred Njim polagali račun za svoja djela. Allah dž.š. kaže:

“Svako živo biće će smrt okusiti! I samo na Sudnjem danu dobićete u potpunosti plate vaše!...” / 3:185 /

**** Prizori Sudnjeg dana:**

- Proživljenje:

Pošto Allah džellešanuhu, naredi meleku Israfilu da puhne u Sur (rog, truba), pomrijeće sve što bude na nebesima i na Zemlji. Zatim će Allah narediti po drugi put da se puhne u Sur, pa će mrtvi ustati iz svojih grobova živi kao što su bili živi i na Dunjaluku. Allah kaže:

“I u rog će se puhnuti i umrijeće oni na nebesima i oni na Zemlji ostaće samo oni koje bude Allah odabrao, poslije će se u rog po drugi put puhnuti i oni će odjednom ustati i čekati.” /39:68/

- Sakupljanje:

To je okupljanje svih ljudi na jednom mjestu da bi ih Allah pozvao na obračun za njihova djela. Allah kaže:

“... i kad vidiš Zemlju ogoljelu-a njih smo već sakupili nijednog nismo izostavili-,” /18:47/

Toga Dana biće mnogo strahota. Sunce će biti blizu nad glavama pa će se ljudi prema svojim djelima znojiti. Svaki će čovjek biti zaokupljen sam sobom, očekujući trenutak Obračuna. Allah kaže:

“Na Dan kada će čovjek od brata svoga pobjeći, i od majke i od oca svoga, i od druge svoje i od sinova svojih, toga Dana će se svaki čovjek sam o sebi brinuti.” 80:34/

- Obračun:

Nakon što ljudi budu sakupljeni na jedno mjesto radi polaganja računa stajaće u safovima (redovima) pred Allahom, da bi polagali račun jedan po jedan-Allah džellešanuhu, će ih pitati za njihova djela na Dunjaluku za post, namaz, zekat i drugo. Allah dž.š. kaže:

"I tako mi Gospodara tvoga, njih ćemo sve na odgovornost pozvati, za ono što su radili!" /15:92/

Toga dana će svi čovječiji organi svjedočiti protiv čovjeka o onome što su radili na Dunjaluku. Uzvišeni Allah kaže:

"Na Dan kada protiv njih budu svjedočili jezici njihovi, i ruke njihove, i noge njihove, za ono što su radili!" /24:24/

Zatim će se podijeliti stranice, pa će svaki čovjek, uzeti svoju knjigu koja nije izostavila ni malo ni veliko. Mumin će svoju knjigu prihvatiti desnom rukom, a kafir će svoju knjigu uzeti lijevom rukom ili iza leđa. Zatim će svakom od njih biti predložena njegova djela. Allah dž.š. kaže:

"Onaj ko bude uradio koliko trun dobra-vidjeće ga a onaj ko bude uradio i koliko trun zla-vidjeće ga ." /99:7/

- Vaganje:

Nakon okupljanja Allah će postaviti mizane (vage) radi obračuna. Kome pretegnu dobra nad lošim djelima ući će u Džennet, a kome loša nad dobrim djelima ući će u Džehennem, Uzvišeni Allah kaže:

Mi ćemo na Sudnjem danu ispravne terazije postaviti, pa se nikome krivo neće učiniti..." 21:47

LOŠA DJELA

Kidanje
rodbinske
veze
Neposlušnost
roditelja
Laži
Varanje

DOBRA DJELA

Iskrenost
Emanet
Poštivanje
roditelja

- Sirat (ćuprija):

To je most preko Džehennema na čijem je kraju Džennet. Ljudi će prelaziti preko njega. Oštriji je od sablje, a tanji od dlake. Džennetlije će preko njega preći poput munje: a džehennemlije će popadati s njega u Vatru.

Allah dž.š. kaže:

"I svaki od vas će do njega stići! Gospodar se tvoj, sigurno, tako obavezao!"

- Džennet:

To je boravište koje je Allah obećao bogobojažnima. U njemu će oni dobiti nagradu za dobra djela koja su na Dunjaluku činili. Opisivajući Džennet Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže:

"U njemu je ono što oko vidjelo nije, za što uho čulo nije, i što čovjeku ni naum pasti moglo nije!"

U Džennetu imaju počasti i stepeni prema imanu i djelima svakog mu'mina.

- Džehennem:

To je mjesto koje je Allah pripremio za kafire i Allahu nepokorne, kao kaznu za zla djela koja su počinili na Dunjaluku. U Džehennemu imaju nivo dubine prema nedjelima svakog čovjeka.

Uzvišeni Allah kaže:

A oni koji dokaze naše budu poricali, i od njih se budu oholo okretali, biće stanovnici u vatri, u njoj će vječno ostati." (7:36)

GUSUL (kupanje):

To je pranje vodom cijelog tijela. Vjerovjesnik s.a.v.s. kaže:

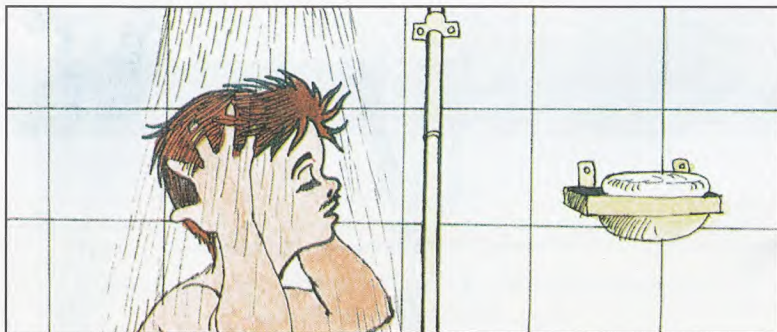
“Dužnost svakog muslimana je da se okupa (bar) jedan dan u sedmici, pri čemu će oprati svoju glavu i tijelo.

* Prvo: GUSUL (kupanje) JE OBAVEZANO:

- Nakon izbacivanja sjemena (sperme) u snu kod punoljetnog muškarca;
- Nakon prestanka hajza (mjesečnog pranja) kod punoljetne djevojke (ili žene);
- Kad nemusliman prima Islam;
- Nakon spolnog odnosa muškarca sa svojom ženom;
- Nakon smrti, umrli se kupa (gasuli) osim šehida (on se ne gasuli).

Kako činimo gusul (kupanje):

- Odlučimo uzeti gusul, operemo ruke, operemo spolni organ, uzmemo abdest kao za namaz, operemo cijelo tijelo vodom prvo desnu zatim lijevu stranu, voda mora nakvasiti korijen kose pri pranju glave.

* SASTAVNI DIJELOVI GUSULA:

- Odlučiti uzeti gusul
- Oprati cijelo tijelo u što spada i dobro isprati usta i grlo, zatim dobro isprati nos, provući prste između prsti nogu i ruku.

- Drugo: GUSUL JE POŽELJAN (mustehab):

- Okupati se petkom. To je pritrvrđeni sunnet. Vrijeme mu je od zore pa do džume namaza.

Vjerovjesnik, sallallahu alejhi vesselem, kaže:

“Kada neko od vas pođe na džumu neka se okupa.”

- Okupati se bajramima; -Okupati se prije oblačenja ihrama za onoga ko hoće da obavi hadždž ili umru.

* ŠTA JE ZABRANJENO DŽUNUBU (nečistom):

-klanjati;

Allah dž.š. kaže:

"O vjernici, nemojte se približavati namazu kad ste pijani sve dok ne budete znali šta izgovarate i kada ste džunubi-osim ako ste putnici-sve dok se ne okupate..."

- prihvatiti Kur'an bez omota;

Allah dž.š. kaže:

"On je zaista Kur'an plemeniti, u Knjizi brižljivo čuvanoj, dodirnuti ga smiju samo oni koji su čisti."

- Ulaziti u džamiju.

Alejhissemu kaže:

***“ Okrenite ove kuće od Džamije!
Ne dozvoljavam ulazak u džamiju onoj koja ima
hajz, i onome ko je džunub.”***

Abdest

ŠTA KVARI ABDEST

- Obavljanje velike ili male nužde i puštanje vjetrova,

Alejhisselam kaže:

“Allah ne prima namaz nekoga od vas koji se onečisti dok ne uzme abdest.”

- povraćanje ako je punim ustima,

Alejhisselam kaže:

Koga snađe povraćanje, curenje krvi iz nosa ili nadražajne sluzi iz polnog organa, neka se udalji, uzme abdest, zatim neka nastavi namaz, a pri tome neka ne progovori ništa.”

- curenje krvi iz bilo kojeg mjesta na tijelu,

Alejhisselam kaže:

“Radi kapi ili dvije nije potreban abdest, osim ako se krv razlije.”

- gubljenje svijesti na bilo koji način,
- čvrst san onima koji nisu u sjedećem položaju, Alejhisselam kaže:

“Nije nužan abdest osim za onoga ko zaspi ležeći jer kada on legne njegovi se zglobovi opuste.”

- doticanje spolnog organa bez odjeće na njemu,

Alejhisselam kaže:

Ko dotakne svoj spolni organ neka ne klanja dok ne abdesti.

- postojanje nečega, što sprečava dopiranje vode do tijela kao što su vosak i lak za nokte.

* ŠTA NE KVARI ABDEST:

- Ako se krv samo malo pojavi a ne razlije se
- Ako se malo povrati, ne punim ustima
- Ako onaj koji ima abdest sumnja da li ga je izgubio ili ne, prihvata se ono što je sigurno a odbacuje ono u što se sumnja.

* Za što je nužan abdest:

- Za klanjanje namaza bio on farz ili nafila.

Allah dž.š. kaže:

“O vjernici, kada hoćete da namaz klanjate lica svoja i ruke svoje do iza lakata operite, - a dio glava svojih potarite -, i noge svoje do iza članaka...”

- Za činjenje tavafa oko Kabe, Alejhisselam kaže:

“I tavaf je namaz samo što je Allah u njemu dopustio govor.”

Namaz

ŠTA JE DOPUŠTENO ČINITI U NAMAZU

- Zaplakati, bilo da je iz skrušenosti prema Allahu ili ne, Allah dž.š. kaže:

“Kada im se ajeti Milostivog čitaju i oni licem na sedždu padaju i plaču.”

- Ubiti sve što može nauditi: kao zmiju i akreba:

Poslanik s.a.v.s. kaže:

“Ubijte dvoje i kad ste u namazu: zmiju i akreba.”

- Glasno izgovoriti subhanallah muškarcu a ženi pljesnuti rukama, radi upozorenja imamu da je pogriješio u namazu.

Alejhisselam kaže:

“Ko hoće da upozori na nešto dok klanja, neka kaže “Subhanallah!”. Za žene je pljesnuti rukama, a za muškarce izgovoriti “Subhanallah!”.

- U namazu pomoći imamu da kada pogriješi otpočne dalje učiti Kur'an.
- Okrenuti lice pri potrebi ako je bespotrebno onda je mekruh a ako se to čini više puta kvare namaz,
- Malo zakoračiti radi potrebe, otvoriti vrata, npr. ako nema nikog drugog da ih otvori, ili radi druge nužde.
- Držati dijete, ili da se ono uhvati za klanjača, kako je činio Alejhisselam sa Hasanom i Husejnom, radijellahu anhum.

Mjesta zabranjena za klanjanje namaza:

- Među kaburima, da bismo se razlikovali od postupaka židova i kršćana,
- Na deponijama smeća, jer se tu odlaže smeće, a tu se nalaze i razne vrste nečistoća,
- Na sred puta, jer je to mjesto gdje će naša pažnja biti ometana i nećemo imati skrušenost u namazu,
- U kupatilu ili klozetu, jer se tu nalaze nečistoće.
- Na krovu Kabe, jer klanjač tada neće biti okrenut prema Kibli!

*** OPRAVDANI RAZLOZI IZOSTANKA IZ DŽEMAATA**

- Teška bolest koju bi odlazak do džamije pogoršao.

Allah dž.š. kaže:

**“...On vam u vjeri nije ništa teško propisao,
u vjeri pretka vašeg Ibrahima.”**

- Jaka hladnoća, jaka kiša ili neprohodnost puta.

Alejhisselam bi naredio mujezinu da prouči ezan, a mjesto HAJE ALESSALAH (dođite na namaz) u takvim situacijama bi proučio SALLU FI RIHALIKUM (klanjajte u svojim kućama)

- Postavljeno jelo ili potreba za obavljanjem jedne od dvije nužde.

**“Ne treba klanjati kada je jelo postavljeno ili
ako tjera mala ili velika nužda.”**

- njega bolesnika čiji bi život bio ugrožen ako se napusti,
- čuvar koji se boji ako napusti mjesto lopovi će ga pokrasti
- ako prijeti opasnost, životu, imetku ili časti.

**“Ko čuje ezan a neodazove mu se on nema namaza osim ako postoji
opravdan razlog. Upitaše: “A šta je, o Allahov Poslaniče, opravdan
razlog? “On reče: “Strah ili bolest!”**

- traženje izgubljene stvari za koju se nada da će je naći,
- zauzetost opremanjem mejta (umrlog).

DŽENAZA NAMAZ

To je namaz koji se klanja umrlom muslimanu. On je FARZI-KIFAJE (ako ga obavi jedna grupa sa drugih spada obaveza). To je namaz koji nema ni rukua ni sedžde. Alejhisselam kaže:

"Ko bude pratio dženazu i klanjao dženaze-namaz ima jedan sevab, a ko je bude još pratio dok se ne ukopa ima dva sevaba, a najmanji od njih dva je kao brdo Uhud."

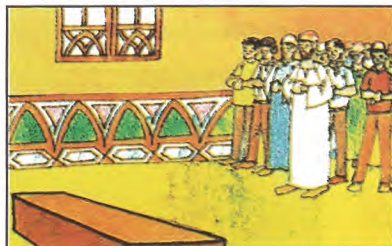
* Kako klanjati dženazu-namaz

- Imam će izgovoriti ukupno četiri tekbira. Nakon prvog tekbira uči se SUBHANEKE..., nakon drugog se prouče Salavati a nakon trećeg Dova za umrlog, dok se nakon četvrtog tekbira preda selam i završi namaz.

* Kao dova može se proučiti:

ALLAHUMMAGFIR LI HAJJINA VE MEJJITINA, VE ŠAHIDINA VE GAIBINA, VE KEBIRINA, VE SAGIRINA, VE ZEKERINA, VE UNSAŃA. ALLAHUME MEN AHJEJTEHU MINNA. FE AHJIHI ALEL-ISLAM, VE MEN TEVEFFEJTEHU MINNA FE TEVEFFEHU ALEL-IMAN. VE HUSSA HAZEL-MEJJITE BIREVHI VERRAHATI VERRAHMETI VEL-MAGFIRETI VERRIDVAN. ALLAHUME IN KANE MUHSINEN FE ZID FI IHSANIHI VE IN KANE MUSEIN FE TEDŽAVEZ ANHU, VE LEKIHIL-EMNE VEL-BUŠRA VEL-KERAMETE VEZZULFA, BI RAHMETIKE JA ERHAMERRAHIMIN.

- Lijepo je klanjati i dženazu odsutnom (GAIB), kao što je to činio Alejhisselam abesinskom kralju Negusu, kada je saznao da je on umro.

ŠTA JE LIJEPO ČINITI KOD DŽENAZE

- prilikom zikra ili učenja ne dizati glas,
- ne pratiti je vatrom jer su to postupci neznabožaca, Alejhisselam je rekao:

"Nemojte dženazu pratiti glasom, naricanjem niti vatrom."

- onaj ko prati dženazu ne sjeda dok se ona ne spusti na zemlju.

Alejhiselam kaže:

"Kada vidite dženazu ustanite, onaj ko je prati ne sjeda dok se ona ne spusti."

- ustati kada dženaza prolazi,
- dženazu ne prate žene, prema riječima Umme Atije r.a.:

"Zabranjeno nam je pratiti dženazu."

* Svrha dženaze-namaza

- ispunjenje obaveze muslimana prema bratu muslimanu a to je: da mu klanja dženazu, da čini dovu kojom će mu uz Allahovu dozvolu biti olakšano, da mu bude na kaburu, i da pomaže pri njegovom ukopu.
- pojačavanje čvrste veze među muslimanima bilo da su živi ili mrtvi.
- uzimanje pouke i postrek na tevbu i oslobođanje od činjenja grijeha.

NAMAZ ZA KIŠU

Jaka suša nedostatak vode i dugo nepadanje kiše su nevolje koje nas pozivaju da se sjetimo Allaha, džellešanuahu, i obratimo Mu se namazom i istigfarom (molbom za oprost), prestajući sa grijешnjem, prema riječima Allaha dž.š.:

“I govorio sam: ”Tražite od Gospodara svoga oprost, jer On, doista mnogo prašta, On će vam kišu obilatu slati.”

Zbog toga je Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem, kao praksu (sunnet) uveo namaz koji se klanja kada dugo kiše ne bude, voda nestane i zavlada suša, i ljudi osjete da je krizna potreba za napajanjem usjeva i stoke.

**** Kako se klanja namaz za kišu***

- Ima dva rekata koja se mogu klanjati u bilo koje vrijeme osim onih u kojima nije lijepo klanjati, i klanjaju se bez ezana i ikameta.*
- Poželjno je da imam na prvom rekatu prouči Fatihu i suru EA'LA, a na drugom rekatu Fatihu i suru El-Gašije.*
- Imam poslije namaza održi hutbu (vaz, predavanje), poslije koje će se okrenuti Kibli i ustati, i on i klanjači, zatim će imam skrušeno i ponizno dovu učiti a klanjači će izgovarati Amin za njim ponavljajući dovu za kišu, koja nam je ostala još od Pejgambera, podignutih ruku prema nebu tako da unutrašnjost šake bude okrenuta prema nebu a vanjski dio prema zemlji i govoreći:*

***ALLAHUMMESKINA GAJSEN MUGISEN MERIAN ADŽILEN
GAJRE RAISIN, NAFIAN GAJRE DARRIN.***

***“Allahu moj, daj nam kišu, obilnu, plodonosnu,
skoru bez odlaganja, korisnu, ne onu koja će štetu donijeti.***

Lijepo je kada se ugleda kiša proučiti:

ALLAHUME SAJJIBEN, NAFIAN
“Allahu moj neka bude obilna i korisna.”

Zatim pokvasiti dio svog tijela tom kišom radi bereketa.

- Kada nadodu vode i zaprijeti opasnost od poplava treba proučiti:

ALLAHUMME HAVALEJNA VE LA ALEJNA. ALLAHUME,
ALEL-AKAMI VEZZIRABI, VE BUTUNIL-EVDIJETI.
“Allahu moj, oko nas a nemoj na nas. Allahu moj, po brdima po
stijenama, po koritima u dolinama.”

Zekat

ZEKAT NA TRGOVAČKU ROBU

To je zekat koji se izdvaja na ukupnu trgovačku robu koja se kupuje ili prodaje, kao: aparati, namještaj, objekti, namirnice, nakit, žitarice, stoka ...

Allah, dželle šanuhu, kaže:

"O vjernici, udjeljujte od lijepih stvari koje stičete..."

Uslovi za zekat na trgovačku robu:

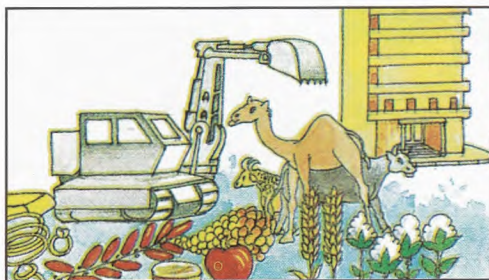
- namjera de se tom robom trguje,
- istek godine dana,
- da dostiže nisab: vrši se obračun trgovačke robe na kraju godine prema njenoj cijeni na dan izdvajanja zekata a ne prema cijeni kupovine, i vrši se zbrajanjem trgovačke robe pri procjeni makar joj se vrste razlikovale.

Visina zekata na trgovačku robu:

- izdvaja se četrdesetina ili 2,5% od vrijednosti trgovačke robe.

Svrha davanja zekata:

- razvijanje osjećanja dobročinstva, plemenitosti, saosjećanja i bratstva, a otklanjanje sebičnosti, škrtosti i pohlepe.

ZEKAT NA ŽITARICE, VOĆE I POVRĆE

To je zekat koji se izdvaja od žitarica, voća i povrća nakon što se oni sakupe i izdvoje sjemenje i plodovi.

Allah dž.š. kaže:

“O vjernici udjeljujte od lijepih stvari koje stičete i od onoga što vam Mi iz zemlje dajemo...”

* Na što se od žitarica, voća i povrća daje zekat

Treba dati zekat na žitarice voće i povrće koje dobijamo iz zemlje, kako kaže Imami A'zam Ebu Hanife, (osnivač hanefijskog mezheba koji slijede muslimani u Bosni).

Vlasnik žetve može jesti plodove prije nego se požanje ili voće obere, i ne broji se ono što pojede.

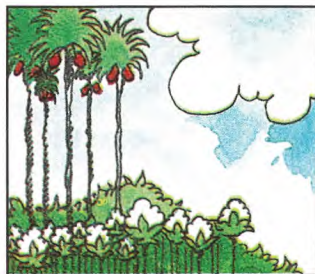
Zekat treba dati ako količina sakupljenog žita ili voća ili povrća iznosi više od nisaba, a on je pet tovara, odnosno 60 sajeva ili oko 653 kg. Alejhisselam kaže:

“Nema zekata (na količinu) ispod 5 tovara!”

* Visina zekata na žitarice, voće i povrće:

Treba izdvojiti desetinu ako se navodnjavalo kišom, izvorima ili na drugi način bez truda, a pola desetine ako se navodnjavalo vještački. Alejhisselam kaže:

“Od onoga što se iz neba napajalo desetina, a od onoga što se navodnjavalo pola desetine!”

POST

To je ostavljanje hrane i pića, slijedeći naredbe Allaha, dželle šanuhu, i izbjegavanje svega što On ne voli poput: ogovaranja, psovke, vrijeđanja i sličnog. Alejhisselam kaže:

Nije post (samo sustezanje) od jela i pića, nego je post (sustezanje) od govorenja gluposti i besmislica i nepristojna govora. Ako te neko počne grditi ili se prema tebi počne grubo ponašati ti reci: "Ja postim, ja postim!"

*** Postiti je dužan:**

- punoljetan musliman (dijete nije dužno postiti iako ga je lijepo na post navikavati),
- pametni (lud i malouman nisu dužni postiti),
- onaj ko je u stanju postiti (bolesnik, malo dijete, trudnica ili dojilja, nisu dužne ako ne mogu postiti, ali će napostiti).

*** Obavezan post je:**

- post mjeseca ramazana.
- Allah, dželle šanuhu, kaže:

"Ko od vas u tom mjesecu bude kod kuće, neke ga isposti..."

- zavjetni post, Alejhisselam kaže:

"Onaj ko se zavjetuje na pokornost Allahu neka Mu bude pokoran; a onaj ko se zavjetuje da Mu neće biti pokoran, neka Mu ne bude nepokoran."

- kefaret post (kazneni): za kršenje zakletve; za namjerno mršenje uz ramazan: za ubistvo greškom... Allah dž.š. kaže:

"...A onaj ko ne bude mogao - neka tri dana posti. Tako se za zakletve vaše otkupljuje kada se zakunete; a o zakletvama svojim brinite se! ..."

ITIKAF

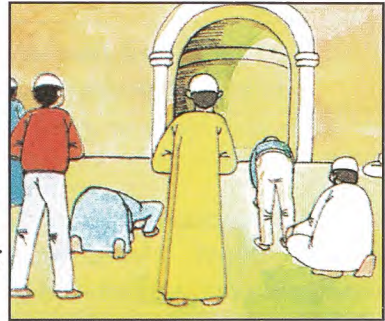
To znači obavezati se na boravak u džamiji i ibadet, sa namjenom približavanja Allahu onoliko vremena koliko to mutekif odredi sebi. On može biti u bilo koje vrijeme mjeseca ili godine, a najbolji je onaj u zadnjih deset dana ramazana.

*** Sastavni dijelovi itikafa:**

- stalni boravak u džamiji;
- namjera je približavanje Allahu.

*** Pravila ponašanja u ITIKAFU:**

- mnogo klanjati i Kur'an učiti;
- mnogo tesbih i istigfar činiti;
- mnogo salavata na Pejgambera učiti;
- ne baviti se ničim što odvodi od zikra;
- voditi računa o čistoći džamije!

*** Šta je dozvoljeno mutekifu:**

- čistiti tijelo, oblačiti čistu odjeću i uređivati se;
- zbog nužde izlaziti (a pri povratku obnoviti nijet itikafa);
- jesti, piti i spavati!

*** Šta kvari itikaf:**

- izlazak iz džamije bez nužde;
- gubljenje razuma, ludilo ili pijanstvo;
- izlazak iz Dina, ili odlazak u kufr.

Hadždž

HADŽDŽ DJETETA

Dozvoljeno je djetetu koje nije punoljetno da obavi hadždž. Prenosi se od Ibni Abbasa, radijellahu anhumu, da je neka žena podigla dijete prema Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem, i rekla:

“Ima li ove dijete hadždž?”

On je rekao: “Da, a nagrada pripada tebi!”

Međutim ovaj hadždž ne može nadomjestiti onaj koji je obavezan po islamu, pa kada postane punoljetno ono je obavezno izvršiti obavezu hadždža

Alejhisselam kaže:

“Koje god dijete obavi hadždž, a zatim postane punoljetno obavezno je da obavi drugi hadždž.”

HADŽDŽ ŽENE

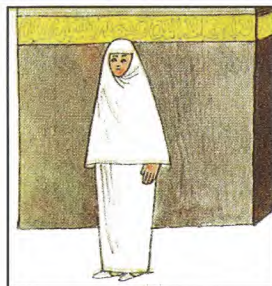
Žena je obavezna obaviti hadždž, uz uslov da bude sa svojim mužem, ili mahremom (ocem, bratom, sinom, amidžom, tetkom), ili pouzdanim prijateljicama. Alejhisselam kaže:

“Žena ne treba da putuje na trodnevni put, osim ako je s njom mahrem.”

Žena će od muža tražiti dozvolu da ode obaviti hadždž, a ako joj on ne dadne dozvolu otići će bez dozvole. Alejhisselam kaže:

“Nema pokornosti stvorenju u griješenju prema Stvoritelju!”

Kada je u pitanju neobavezni, dobrovoljni hadždž onda ne smije otići bez njegove dozvole.

Davud, alejhisselam

Nakon smrti Musa-a, alejhisselam, Israilćani su bili bez svog vladara oko 356 godina. Za to vrijeme bili su izloženi napadima Amalika i drugih susjednih naroda, koji su ih mogli savladati, i doći do Zavjetnog tabuta u kome je bio Tevrat.

Zato je mnogo Israilćana otišlo jednom od njihovih pejgambera, i zatražili su od njega da čini dovu Allahu da bi im On poslao jakog vladara, koji bi savladao njihove dušmane.

Njihov pejgamber je udovoljio njihovom traženju i izvijestio ih je da im Allah, džellešanuhu, šalje Taluta kao vladara. Allah ga je nad njima odlikovao i tjelesno i umno. Bili su dužni da se pokore njegovim naredbama ali su oni odbili da mu se pokore jer je Talut bio siromašan čovjek. Njihov pejgamber ih je opominjao i potsjećao da je to Allahova odredba i da su dužni da mu budu poslušni bez odbijanja. I pored toga većina njih je odbila da izađe u borbu pod komandom Taluta. Malo je njih izašlo s njim da se bore protiv dušmanina Džaluta.

Za vrijeme Talutovog vojnog pohoda vojska mu je ožednila.

Naišli su na rijeku, ali im Talut reče: "Nemojte piti iz ove rijeke!"

Onaj ko se napije neka se vrati, a onaj ko se ne napije neka ostane sa mnom". Oni ga nisu poslušali, i mnogo ih se napilo iz rijeke, osim jedne manje skupine koja je slušala njegova naređenja.

U toj maloj skupini bio je i Davud ibni Jasin, alejhisselam. On je tada bio momak koji je čuvao stoku.

Talut i njegova vojska su došli na mjesto gdje je bio Džalut. Dvije vojske su se žestoke sukobile. Davud je savladao Džaluta tako što ga je pogodio svojom praćkom i oborio ga.

Talutova vojska je pobjedila Džalutovu. Davud alejhisselam je ostavio poseban utisak na Taluta, tako da su se zbližili, i Talut ga je postavio za svoga vojskovođu.

Nakon smrti Talutove Davud alejhisselam, je postao vladarem Israilćana. Allah dž.š. ga je počastio poslanstvom (pejgamberlukom), pa je bio predani pejgamber. Allah mu je objavio jedan od velikih kitaba (Allahovih objava) ZEBUR-. Dao mu je brojne blagodati. Brda i ptice su zajedne s njim tesbih činili. Allah mu je potčinio željezo pa je ono u njegovim rukama bilo mehko i on ga je oblikovao kako je htio.

Allah dž.š. kaže:

"Mi smo Davudu Našu milost ukazali- "O brda ponavljajte zajedno s njim tesbih, a i vi ptice! "-i učinili smo da mu mekano gvožđe bude." (34:10)

Blagodati kojim ga je Allah obdario bili su Davudu, alejhisselam potstrek za približavanje Allahu. Bio je primjer u ibadetu Allahu i stepenu tevhida (pokornosti jednom jedinom Gospodaru, Allahu, džellešanuhu). Bio je pobožan i skroman, kako to Alejhisselam tvrdi:

“Najbolji post je Davudov post, postio bi dan a mrsio (iftario) dan; i najbolji namaz je Davudov namaz.”

Allah je Davudu, alejhisselam, podario sina Sulejmana. Otac bi ga postavio da sjedi kod njega u sudnici dok je rješavao određene parnice.

Jednog dana Davudu alejhisselam, udoše dva čovjeka dok je on sjedio i donosio ljudima presude. Ova dva čovjeka su se sporila, pa jedan reče:

“Ovaj s kojim se parničim, ima stoku. Njegova stoka je ušla na moju zemlju, i pojela ono usjeva što je bilo na njoj,” i zatraži od Davuda, alejhisselam, da donese presudu. Kada je to saslušao Davud, alejhisselam, upita drugog čovjeka o istinitosti izjave prvog, i ovaj potvrdi da je on rekao istinu. Davud je presudio da vlasniku zemlje pripadne stoka jer je ona napravila štetu na toj zemlji. Kada je Sulejman, alejhisselam, čuo ovu presudu okrenuo se ocu i rekao mu:

“Ja imam drugi stav!”

Otac ga je pitao za njegov stav, pa Sulejman alejhisselam reče:

“Smatram da bi vlasnik zemlje trebao uzeti stoku a vlasnik stoke zemlju. Kad zemlja dadne plodove, i bude kako je bilo svak će ponovo uzeti svoje - vlasnik zemlje zemlju, a vlasnik stoke stoku.”

Kada je Davud čuo od svog sina ovu presudu presudio je po njoj

Davud, alejhisselam, je svoj dan podijelio na troje: dan za ibadet, dan za suđenje i dan za predavanje.

Jednog dana ibadeta ušla su mu dva čovjeka bez traženja dozvole. On se od toga prestraši, ali mu oni objasniše da su dvojica braće koja se spore oko jedne stvari i hoće da im on presudi pravedno, Davud alejhisselam ih je saslušao i saznao da je u jednog od njih bilo 99 ovaca koje je čuvao, dok je drugi imao samo jednu i nju je čuvao.

Brat mu je predložio da tu svoju ovcu priključi njegovim ovcima i da zbog nje ne troši svoje vrijeme. Ovaj je to odbio, ali je on uporno navaljivao dok ga onaj nije izgrdivši odbio. Sve to je siromašnog brata navelo da pomisli kako mu brat želi prisvojiti onu jednu ovcu koju ima.

Pošto je Davud, alejhisselam, saslušao to donio je presudu u korist siromašnog brata, to jest da mu je brat učinio zulum...

Kada su ta dvojca izašli i Davud, alejhisselam, ostao sam pobojavao se da nije prebrzo donio presudu želeći da što prije nastavi sa svojim ibadetom. Smatrao je da mu je to ispit od Allaha, pa je ustao i učinio sedždu Allahu, moleći Ga za oprost.

Davud, alejhisselam, je živio pozivajući Allahu i ibadet mu pokorno čineći. Kada je umro, ljudi su mu izašli na dženazu, a ptice su svojim krilima napravile dženazi hlad. Toliko ih je bilo da su zaklonile nebo. Njegov sin Sulejman je naredio da sklope krila pa su to i učinile.

SULEJMAN ALEJHISSELAM

Sulejman alejhisselam se rodio u vrijeme vladavine svog oca Davuda, alejhisselam.

Njegov otac ga je vodio sa sobom kada je donosio presude. Sulejman, alejhisselam je bio još dijete ali je znao da donese ispravnu presudu u slučaju vlasnika stoke i vlasnika zemlje koji su se sporili pred njegovim ocem. Otac je prihvatio njegovu presudu jer je bila ispravna.

Nakon smrti Davuda, alejhisselam, vlast je preuzeo Sulejman, alejhisselam. Radio je na ujedinjenju Izraelćana ali nije uspio zbog njihove oholosti i inata.

Sulejmanovo carstvo se proširilo, a Allah mu je ispunio želju i podario vlast kakvu nije dao nikom prije njega. Učinio ga je jednim od Svojih pejgambera. Dao mu je posebne sposobnosti i čuda, potčinio mu je džinne i ljude, podučio ga je govoru ptica i njih mu potčinio. Sulejman ovu vlast nije tražio radi toga što je volio vlast, nego da bi što više proširio poziv vjeri u Jednog i Jedinog Boga, Allaha džellešānuhu.

Sulejman alejhisselam, je u borbi protiv dušmana svojih i dušmana vjere kojoj poziva, izlazio kao pobjednik.

Nakon što je porazio neprijatelje i njegova se vlast učvrstila, Sulejman, alejhisselam je počeo graditi grad Jerusalem i u njemu Kudusi-šerif. Ovaj hram je Sulejman, alejhisselam, izgradio ogromnu da bi bila mjesto ibadeta Allahu i potvrđivanje Njegove jednoće.

Sulejmanovo carstvo se protezalo na velike predjele zemlje. Jednog dana Sulejman je izašao da izvrši smotru ptica i nije našao Hudhuda. Pitao je za njega, ali ga nije bilo. Kada je došao pitao ga je Sulejman, alejhisselam, gdje je bio. On mu je rekao da dolazi sa strašnom viješću, a to je da je on otišao u neki daleki kraj našao narod koji nije u Allahovom Dinu, nego se klanjaju Suncu, a ne Allahu. To je rastužilo Sulejmana i on posla poziv tom narodu da se klanjaju jedino Allahu. Međutim njihova kraljica je htjela da prevari Sulejmana, pa je poslala jednog od svojih oficira da otkrije Sulejmanovu snagu i snagu njegove vojske. Po njemu je poslala poklon. Kada je ovaj glasnik došao pred sobom je ugledao ogromnu i snažnu vojsku, koju je Sulejman postrojio pred njim. Oficir je shvatio da njihova snaga, carstvo i bogatstvo nisu ništa spram onoga što je kod Sulejmana. Kada je oficir prišao Sulejmanu i ponudio mu dar, Sulejman im ga je vratio rekavši: "Ja od vas želim vjeru u Uzvišenog Allaha!" Oficir sa pratnjom se vratio carici da je izvijesti o onom što je vidio.

Kada je carica zatražila od njih izvještaj o onome šta su učinili oni su joj saopštili da njima nema drugog izlaza nego da se zbliže i prijatelje s njim. Kraljica Belkisa je lično otišla do Sulejmana. Kada je došla vidjela je materijalni dokaz veličine njegove vlasti i da ona proizilazi iz Allahove moći. On joj je pred nju prenio njezin prijesto, iako je udaljenost između Jemena i Jerusalima velika, za tren oka.

Kada je kraljica od Sabe, Belkisa, to vidjela uvjerila se u istinitost Sulejmanovog poziva te je objavila da prima Islam, pokorno i svojevolično. Kada je njen narod to vidio svi su prešli na Islam.

Sulejman, alejhisselam, je živio kao primjer mudrosti, razboritosti, pronicljivosti ali i samilosti. Jednog dana dođu mu dvije žene koje su se prepirale oko djeteta. Svaka je tvrdila da je dijete njezino, ali ni jedna za to nije imala čvrst dokaz. Sulejman, alejhisselam je razmišljao kako da otkrije koja je djetetova majka. Onda je naredio da dijete raspolove na dvoje, i da svakoj dadnu po pola. Kada su to žene čule jedna od njih vrisnu govoreći: "Nemojte ga sjeći. Podajte ga ovoj ženi!" Sulejman je shvatio da takav postupak može učiniti samo istinska majka koja se boji za svoje dijete, pa je dijete dosudio njoj.

Od kako mu je Allah dao vlast i peygamberluk, Sulejman, alejhisselam je cijeli život proveo u pozivanju u Islam i u pokornosti Allahu. I njegova smrt je bila čudnovato tajanstvena. Umro je a da to nisu znali ni džinni koji su stajali oko njega. Bio je naslonjen na svoj štap. Kada ga je duša napustila ostao je u tom položaju. Džinni nisu znali da je umro sve dok nije došao crv i rastočio mu štap, a on pao na zemlju. Tako su džinni uvidjeli da ne poznaju gajb, jer da ga poznaju ne bi stajali oko njega mrtvog misleći da je živ.

Kada se proširila vijest o smrti Sulejmana, alejhisselam, došli su ljudi i ptice, i zvijeri da prisustvuju dženazi.

EBU BEKR ES-SIDDIK

Prvi od četvorice časnih halifa

*** *Njegovo rođenje:***

Ebu Bekr je rođen dvije godine nakon rođenja Pejgamberovog. Otac mu je dao ime Abdullah.

*** *Odrastanje i odgoj:***

Ebu Bekr je rastao voleći dobro, plemenitost i govor istine. Bio je pouzdan, povjerljiv, divnog govora i finih postupaka, omiljen u svom narodu. Zbog toga su mu Kurejšije povjeravale rješavanje problema u odnosima sa drugim plemenima.

Ebu Bekr je bio dobroćudan i oštrouman. Nije pio opojna pića ni u džahilijetu (predislamskom periodu). Kada bi ga čovjek upitao: "Da li si pio vino (opojna pića)?", on bi odgovorio: "Bože sačuvaj!" Kada bi ga upitali: "Zašto?", rekao bi: "Čuvam svoju čast i ugled, a onaj ko pije opojna pića uništava svoju čast i svoj ugled."

*** *Veza Ebu Bekra sa Pejgamberom:***

Ebu Bekr se povezao sa Pejgamberom još prije poslanstva i bio mu je prijatelj. Zato je bio prvi muškarac koji je primio Islam i potvrdio kao istinito Pejgamberovo vjerovjesništvo. Preko Ebu Bekra Islam je primilo mnogo uglednih ljudi iz Mekke. Među njima su petorica kojima je još na dunjaluku obećan džennet. To su: Osman b. Afan, Abdurahman b. Avf, Talha b. Ubejdullah, Sa'd b. Ebi Vekas i Zubejr b. Avvam.

*** *Trošio je imetak na oslobađanje robova koji su vjerovali***

Jedan dio svog imetka Ebu Bekr je trošio na oslobađanje robova i ropkinja koji su bili mučeni zbog svog Islama. Oslobodio ih je sedam: Bilal b. Rebah i Amir b. Fuheire su dvojica od njih. Zato ga je Allah pohvalio u Kur'anu riječima:

"Onome ko udjeljuje i ne griješi, i ono najljepše smatra istinitim, -njemu ćemo džennet pripremiti." (92 : 6)

Kada ga je njegov otac upitao: "E sinko moj, vidim oslobađaš slabe, neugledne nejake. Kad bi bar oslobađao čvrste, snažne i jake, koji bi mogli biti uz tebe, štititi i braniti," on je odgovorio: "Ja želim ono što je kod Allaha!"

*** *Njegova odbrana Pejgambere***

Ebu Bekr je podnosio velike neprijatnosti štiteći Pejgambere. Jednog dana je Ebu Bekr ustao da govori ljudima i pozove ih da slijede Pejgambere. Mušrici su

ga dograbili i počeli tući nogama tako da se onesvijestio. Ljudi su mislili da je umro pa su ga svog krvavog prebacili do njegove kuće. Kada je došao svijesti prvo što je pitao bilo je - šta je sa Resulullahom, salallahu alejhi ve sellem, rekli su mu da je on dobro, a on reče: "Vallahi, neću ništa ni popiti dok ne odem Resulullahu, salallahu alejhi ve sellem. "Izašao je oslanjajući se na svoju majku dok nije došao Pejgamberu koji je bio u Erkamovoj kući. On se na njega takvog sažalio te ustao i poljubio ga, a i svi muslimani su učinili isto.

Kada je Ukbe b. Ebi Mui počeo daviti Pejgambera, došao je Ebu Bekr i odbranio ga, govoreći: "Zar da ubijete čovjeka zato što govori: "Gospodar moj je Allah!", onoga koji vam je donio jasne dokaze od Gospodara vašeg!"

Kada je uznemiravanje Pejgambera i muslimana postalo žestoko, Pejgamber je dozvolio ashabima da se isele u Abesiniju. Ebu Bekr nije otišao nego je ostao da pomogne Pejgamberu. Kada se dogodio Israi-miradž, mušrici su došli Ebu Bekru i obavijestili ga šta se dogodilo. On je prvi povjerovao u istinitost tog događaja i rekao im je:

"Ja vjerujem da je istina i ono što mu dolazi s neba, a kako da ne povjerujem u ono što on sam tvrdi."

Od tog dana Pejgamber ga zove Es-Siddik-Istinoljubivi.

*** Njegova hidžra sa Pejgamberom**

Kada je Allah odobrio Pejgamberu da učini hidžru iz Mekke u Medinu Ebu Bekr mu je pri toj hidžri bio saputnik. Kada su došli do pećine Ebu Bekr je tražio da on uđe u pećinu prije Pejgambera. To je učinio čuvajući sigurnost Pejgamberu od bilo čega što bi mu iz pećine moglo nauditi. Svojom odjećom je začepio rupu koja je bila u pećini, a zatim je rekao Pejgamberu: "Udi!" Pejgamber je ušao, stavio svoju glavu u Ebu Bekrovo krilo i zaspao. Pri tome je Ebu Bekra ujela zmija za stopalo, ali se on nije micao bojeći se da se Pejgamber neće probuditi. Kada mu se strašno pojačala bol zaplakao je. Pejgamber ga je upitao zašto plače, a on reče:

“Ujela me zmija!” Pejgamber je svojom pljuvačkom ovlažio mjesto bola, i bol je prestala.

*** Njegov život i borba u Medini**

Ebu Bekr je bio stalno uz Pejgambra u Medini. Kada je Allah propisao borbu muslimanima, Ebu Bekr je bio među prvima koji su se odazvali pozivu u džihad na Allahovom putu. Bio je sa Pejgamberom u svim bitkama. U bitci na Bedru Pejgamber je uvijek bio u njegovoj sjenci. Štitio ga je tako da se ni jedan mušrik nije mogao približiti Pejgamberu. Kada su u bici na Hunejnu muslimani počeli bježati Ebu Bekr je bio jedan od onih koji su ostali stalno uz Pejgambra sve dok Allah nije dao muslimanima pobjedu.

*** Njegovo trošenje imetka na Allahovom putu**

Kada je Pejgamber otvorio mogućnost ulaganja imetka u vojne svrhe pohoda na Tebuk, Omer je izjavio: “Danas ću preteći Ebu Bekra!”, pa je uložio pola svog imetka.

Međutim, Ebu Bekr je uložio sve što je imao. Kada je Pejgamber upitao šta je ostavio svojoj porodici on je rekao: “Ostavljam im Allaha i Njegova Poslanika!” Omer onda reče: “Vallahi ga nikad ni u čemu neću preteći!”

*** Njegov stav prilikom Pejgamberove smrti**

Kada se Pejgamber smrtno razbolio naredio je Ebu Bekru da ljudima klanja kao imam. Kada je Pejgamber umro Ebu Bekr je bio na kraju Medine. Kada je čuo za Pejgamberovu smrt, došao je, ušao u Aišinu kuću, skinuo odjeću sa Pejgamberovog lica, poljubio ga i rekao: “Draži si mi i od oca i od majke. Nema ljepšeg od tebe ni živog ni mrtvog!” Zatim je otišao do minbere. Tamo je našao Omera b. Hattaba kako grdi nekog ko je rekao da je Pejgamber umro. Ebu Bekr je

rekao Omeru da šuti, ali je odbio. Onda je Ebu Bekr rekao: "Allah je rekao Pejgamberu: "Ti ćeš doista umrijeti a i oni će umrijeti!"; i rekao je: "Muhammed je samo Poslanik, a i prije njega je bilo poslanika. Ako bi on umro ili ubijen bio zar biste se stopama svojim vratili?" -Onaj ko je obožavao Muhammeda, Muhammed je umro, a onaj ko obožava Allaha, pa Allah je vječno živi, koji umrijeti neće". Ljudi su mu se odazvali, a među njima i Omer b. Hattab, radijellahu anhu.

*** Njegovo preuzimanje obaveze hilafeta**

Nakon smrti Pejgamberove, Ensarije su se okupili da porazgovaraju ko bi mogao biti Pejgamberov halifa, i rukovoditi muslimanima. Predložili su jednog od njih, da rukovodi muslimanima. Kada je za to čuo Omer otišao je do njih. S njim je bio Ebu Bekr i Ebu Ubejde b. Džerrah. Omer im je govorio o prednostima Ebu Bekra i o njegovom najvišem pravu na hilafet, zatim mu je rekao: "Pruži ruke, da ti se zavjetujemo na vjernost i priznamo te za halifu!" Zavjetovao mu se Omer, zatim je prišao Bešir b. Sa'd i takođe se zavjetovao, zatim su jedan za drugim prišli Ensarije i zavjetovali se Ebu Bekru, priznavši ga za halifu.

*** Njegov hilafet**

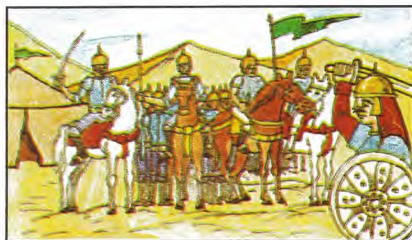
Prva stvar koju je Ebu Bekr učinio nakon preuzimanja obaveze hilafeta, bila je objasniti temelje svoje vlasti, da će ona počivati na pravdi i jednakosti. To je objasnio u svojoj hutbi gdje je rekao:

"O ljudi ja sam preuzeo vlast nad vama ali nisam bolji od vas. Ako budem činio dobro, pomozite mi! Ako budem činio zlo, spriječite me! Istina je povjerenje, a laž je pronevjera. Slabi je kod mene jak kada treba da ostvari svoje pravo, a jaki je kod mene slab kada uzurpira pravo slaboga. U jednom se narodu neće proširiti razvrat, a da taj narod Allah neće staviti na belaj. Budite mi poslušni sve dok sam ja u pokornosti Allahu i njegovom Pejgamberu. Ako ja budem neposlušan Allahu i Njegovom Poslaniku niste mi se dužni pokoravati. Sad ustanite i klanjajte svoj namaz.

*** Otpremanje Usamine vojske**

Nakon što je Ebu Bekr prihvatio hilafet mnogi su se Arapi odmetnuli od vjere Islama i bilo je nužno boriti se protiv tih otpadnika. Istovremeno, Pejgamber je bio naredio slanje Usamine jedinice na vojni pohod prije nego je umro, govoreći: "O ljudi, pošaljite Usaminu jedinicu!", i ponovio to tri puta. Zato je prva stvar koju je Ebu Bekr učinio bila-sljanje ove vojske u borbu na granici Sirije, uprkos protivljenja mnogih ashaba slanju ove vojske. Kada su mu rekli : "Usamina jedinica je vojska muslimana i Arapi su se digli protiv tebe, pa ne treba da odvajš od sebe tu grupu muslimana!" Ebu Bekr im je odgovorio:

“Tako mi Allaha, kad bih znao da ću sam ostati u gradu, i da će sutra navaliti divlje zvijeri ja ne bih propustio izvršiti ono što je Pejgamber naredio!”

Zatim je naredio da se vojska pošalje. Izašao je na ispraćaj. Usama je bio na svom konju. Reče Usama Ebu Bekru: “O halifa Allahovog Poslanika, ili ćeš ti uzjahati ili ću ja sjahati!” On odgovori: “Ti nemoj sjahivati, a ni ja neću uzjahati. Ne brine me što ću malo uprašiti noge na Allahovom putu!” Zatim je posavjetovao vojsku rekavši:

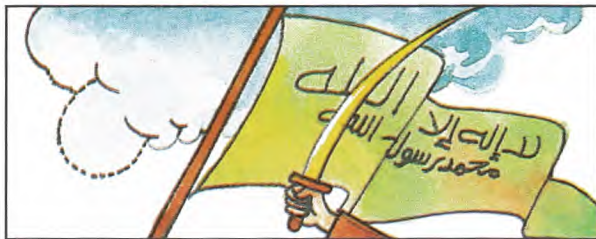
“O ljudi, savjetujem vam desetoro pa mi to pripazite: nemojte iznevjeriti, nemojte ni ići predaleko ni zaostajati; nemojte nakaziti; nemojte ubiti malo dijete; niti starca, niti ženu; nemojte lomiti palmu i nemojte je paliti; nemojte sjeći stablo koje daje plod; nemojte zaklati ni ovcu, ni kravu, ni devu osim onoliko koliko ćete pojesti!”

Nakon ovih savjeta vojska je otišla u Mu'tu (grad u Jordanu) gdje su izvojevali pobjedu nad Rimljanima. Ova pobjeda je unijela strah u one koji su se odmetnuli od Islama i one koji su odbili davati zekat. Neki ashabi su govorili Ebu Bekru da se ne bori protiv onih što odbijaju zekat dati, a on im je odgovorio:

“Vallahi, kada bi mi uskratili samo devin povodac koji su davali Pejgamberu ja bih zbog njega poveo rat protiv njih...”

Zatim je Ebu Bekr poslao jedanaest jedinica vojske u borbu protiv otpadnika od vjere na Arabijskom poluotoku, Jemenu i Bahrejni. Poslao je:

- Halid b. Velida protiv Tulejha b. Huvejlida el-Esedija pa ga je pobijedio, a zatim i Malika ibni Nuvejru u Battahu.*
- Ikrimu b. Ebi Džehla u Jemamu protiv Musejleme Kezzaba, a zatim se pridružio Halid b. Validu*
- Halid b. Seida u Šam.*
- Amr b. Asa u Kada'h i Vedia'h*
- Huzejfu b. Muhsana u Oman.*
- Arfedžu b. Hersema u Maheru.*

- Šerhabila b.Hasenu u Jemamu u pomoć Ikrimu.
- Ma'an b.Hadžira protiv Benu Selima i Havazine.
- Suvejda b. Mukrina u Jemen i
- Ala Hadremija u Bahrejn.

Svako od ovih jedinica je predao zastavu!

Ove jedinice su otišle i borile se protiv otpadnika koji su odbili dati zekat. Ove jedinice uspjele su izvojevati pobjedu nad Esvedom el-Ansijem i nad Musejlemom Kezzabom ... Ubili su ga i stradala mu je i vojska koja je brojala 21 hiljadu vojnika. U toj borbi poginulo je mnogo hafiza Kur'ana. Poraz Musejleme je imao uticaja na povratak mirnog stanja u Državi.

Nakon poraza otpadnika i njihovog vraćanja Islamu, Ebu Bekr je naredio muslimanskoj vojsci pohod na Fares (Perzija) u Hiru (Irak) i druge arapske krajeve.

Pobijedili su i vojsku Faresa, a osvojili su i Hiru (u Iraku) a njeno stanovništvo obavezali na 600 hiljada dirhema džizje.

*** Osvajanje Sirije (Šam)**

Nakon gore-pomenutih pobjeda tadašnji rimski imperator Herakle se uznemirio. Pobojao se da će njegovo carstvo biti ugroženo pa je počeo vršiti intenzivne pripreme da bi se pripremio za odbranu ali i bio spreman za napad. Ebu Bekr nije dozvolio da bude napadnut. Obratio se muslimanima:

"Allah džellešanuhu je mu'minima propisao džihad i naredio im da u tu borbu ulože i svoje imetke i svoje živote. Borba je farz prvenstvena obaveza, za koju je kod Allaha velika nagrada. Zato, se pripremite i uključite u borbu protiv Rimljana. Izvršite dužnost koju nam je Gospodar naš propisao!"

Uistinu, muslimani su se uključili u borbu i u bitci kod Jermuka pobijedili su Rimljane. Tada su kao šehidi pali oko 3.000 muslimanskih boraca među kojima Ikrime b. Ebi Džehl i njegov sin Amr b. Ikrime. Tako da su rimljani izgubili svaku nadu da zadrže Šam i muslimani su nastavili sa istjerivanjem rimske vojske (koja je brojala oko 240 hiljada vojnika).

* Ebu Bekr i sabiranje Kur'ana

Kada su muslimani vidjeli da mnogi hafizi Kur'ana poginuše kao šehidi u bici na Jemami, pobojali su se da se neće zagubiti Kur'an u bitkama kroz pogibije hafiza, i zatražili su od Ebu Bekra da sabere Kur'an u jednu zbirku i sačuva ga od gubljenja. Ebu Bekr je to u početku odbijao, govoreći:

“Kako ću raditi nešto što nije uradio Resulullah?” Međutim Omer b. Hattab i muslimani su ga uspjeli nagovoriti i Ebu Bekr je sabrao sve listove Kur'ana u jednu zbirku, Mushaf, koji je bio kod Ebu Bekra do njegove smrti.

VRIJEDNOSTI EBU BEKRA ES-SIDDIKA

- On je prvi koji će od Ummeta Muhammedovog ući u Džennet!

Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem je rekao:

“Došao mi je Džibril, uzeo me za ruku, i pokazao mi vrata Dženneta na koja će ući moj Ummet.” Ebu Bekr reče: “Ja Resulallah, volio bih da sam bio s tobom, pa da i ja gledam u njih!” Resulullah reče: “Ti si Ebu Bekre prvi koji će od mog Ummeta ući u Džennet.”

- Njega je Allah oslobodio Džehennema!

Prenosi se od Aiše, radijellahu anha, da je rekla: “Došao je Ebu Bekr Resulullahu, sallallahu alejhi ve sellem, a Resulullah mu reče: “Raduj se, tebe je Allah oslobodio od Džehennema!”

- On je prvi koji je bez odbijanja primio Islam.

Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem kaže: “Nisam nikome izložio Islam a da nije oklijevao, osim Ebu Bekra! On se nije dvoumio u svojoj izjavi!”

- Njegov iman je vrijedan koliko iman cijelog Ummeta!

Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem je rekao: “Kada bi iman mog Ummeta stavili na jedan tas, a iman Ebu Bekrov na drugi tas, prevagnuo bi tas Ebu Bekrov!”

- On je prvi koji je muslimanima klanjao kao imam dok je Pejgamber još bio živ!

Pejgamber kaže: “Ljudima među kojima je Ebu Bekr ne treba da imami niko drugi!”

- Bio je najmilosrdniji čovjek prema Ummetu Muhammedovu:

Resulullah, salallahu alejhi ve sellem kaže:

“Najmilosrdniji od mog Ummeta prema mom Ummetu je Ebu Bekr!”

- Bio je okićen svim pohvalnim svojstvima:

Pejgamber je upitao: “Ko je od vas danas osvanuo kao postač? “Ebu Bekr reče: “Ja!”

On upita: “A ko je od vas ispratio dženazu?” Ebu Bekr reče: “Ja!” On upita: “A ko je od vas danas nahranio siromaha?” Ebu Bekr reče: “Ja!” On upita: “A ko je od vas danas posjetio bolesnika?” Ebu Bekr reče: “Ja!” Resulullah, sallallahu alejhi ve sellem reče: “Kod koga god se nađu skupa ove stvari ući će u Džennet.”

- On će biti Pejgamberov drug i u Havdu!

Pejgamber je rekao Ebu Bekru: “Ti ćeš biti moj drug na Havdu, a bio si mi drug i u pećini.”

DŽIHAD

Allah, nam je naredio džihad. On nas podstiče na njega, i objašnjava nam da je šehid živ i opskrbljen kod Allaha. Allah kaže:

“One koje su poginuli na Allahovom putu nemojte smatrati mrtvim! Ne, oni su živi, i u obilju su kod Gospodara svoga!” (3 : 169)

Pejgamber kaže:

“Allah džellešanuhu, mudžahidu na Njegovom putu garantuje da će ga ako pogine uvesti u Džennet, a ako ga vrati njegovoj kući da će ga vratiti sa onim što je postigao od nagrade i plijena!”

Mudžahid mora istinski prihvatiti borbu, za nju uvijek biti spreman u granicama mogućnosti ma koliko one izgledale male, i mora biti svjestan da mu Allah garantuje svoju pomoć Allah dž.š. kaže:

“I protiv njih pripremite koliko god možete snage...” (8 : 60)

** Vrijednosti džihada*

Prenosi se od Džabira, radijellahu anhu, koji kaže:

“Poslao nas Pejgamber da presretnemo karavanu Kurejšija, i opskrbio nas je rancem hurmi. Ebu Ubejde nam je davao hurmu po hurmu, a mi smo našim štapovima mlatili lišće, zatim ga kvasili vodom i jeli. Došli smo na obalu mora. Pred nama se pojavilo nešto poput velike pješčane dine. Prišli smo i ustanovili da je to bio kit (posebna vrsta iz porodice pljiskavica). Ebu Ubejde je rekao: “Mrtav je! “A potom je rekao: “Ne! Pejgamber nas je poslao na Allahov put, a vi ste u nevolji sa (hranom), jedite ga! “Bilo nas je tri stotine i ostali smo tamo mjesec dana, dok se nismo ugojili. Vadili smo krčagom loj iz njegove duplje, rezali od njega komade mesa koliko bik ili ravne biku. Ebu Ubejde je uzeo između nas trinaestoricu i smjestio ih u njegovu duplju, zatim je uzeo jedno njegovo rebro i uspravio ga, potom je osedlao najveću devu koju smo imali i njome prošao ispod njega. Snabdjeli smo se komadima kuhanog mesa (za puta). Kada smo se vratili u Medinu, otišli smo kod Pejgambra i ispričali mu šta je bilo, na šta je on rekao: “To je bila opskrba koju vam je Allah dao.

Da li imate neki komad mesa da je ostao, tako da bi ga mogli nama dati? “Poslali smo-veli Džabir-Pejgamberu jedan komad mesa i on ga je pojeo.”

-Strah ne može spriječiti džihad na Allahovom putu. Allahova pomoć štiti mudžahida čuva ga. U bitci "el-Ahzab" uprkos teškoj situaciji, izdaji Židova i njihovom savezu sa kafirima protiv Pejgambera i njegovih ashaba dogodilo se ovo:

U hladnoj i vjetrovitoj noći Pejgamber reče: "Ko će mi donijeti vijesti o neprijatelju pa da bude sa mnom na Sudnjem danu?" Niko od nas se nije odazvao, niti drugi, ni treći put. Zatim on reče:

"O Huzejfe, ustani i donesi nam izvještaj o neprijatelju!" Nisam mogao naći izlaz kad me je već po imenu prozvao. Rekao je: "Donesi mi vijest o neprijatelju, ali ih nemoj uplašiti!" Otišao sam kao da hodam među golubovima, i došao sam do njih. Zatekao sam Ebu Sufjana kako se moli okrenut prema vatri. Stavio sam strijelu u luk i htio sam je odapeti, a onda sam se sjetio Pejgamberovih riječi: "Nemoj ih preplašiti!", a da sam je odapeo pogodio bih ga. I vratio sam se, veli, kao da idem kroz golubove i došao sam Pejgamberu. Uhvatila me je hladnoća, smrztio sam se. Izvijestio sam Pejgambera, a on me je ogrnuo ogrtačem koji je bio na njemu i u kojem je klanjao. Spavao sam sve do sabaha. Kada je svanula zora Pejgamber reče: "Ustaj pospanko!"

-Musliman vodi računa da ubije dušmane prije nego bude ubijen, padne kao šehid. Allah dž.š. kaže:

... pa budu ubijali i budu ubijeni... (9 : 111)

Pejgamber je izašao u jednu bitku, pa pošto mu je Allah podario pobjedu reče on ashabima: "Osjećate li da nam nekoga nema?" "Oni rekoše: "Izgubili smo toga i izgubili smo toga. "On reče: "Pogledajte da nismo izgubili još nekoga?" "Oni rekoše: "Nismo!" On veli: "A ja osjećam da nam nema Džulejbiba ("Ropčeta"). Potražite ga među poginulim!"

Tražili su ga - veli - i našli kraj sedmorice koje je on ubio, a potom su njega ubili. Rekli su: "O Pejgambere, evo ga kraj sedmorice koju je ubio prije nego su njega ubili." Pejgamber mu je prišao i stao nad njim, pa rekao: "Ubio sedmoricu, pa onda njega ubili! Ovaj je moj, a ja sam njegov!" Pejgamber ga je uzeo na svoje ruke, a kabur mu je iskopan. Pejgamberove ruke su mu bila jedina nosila. On ga je i spustio u njegov kabur!"

VRIJEDNOST POVJERENJA (EMANET)

Allah, džellešanuhu, nam naređuje da emanete povjerenje ukazujemo onome ko ga zaslužuje. On kaže:

Allah vam zapovijeda da povjerenje ukazujete onima koji su ga dostojni... (4 : 58)

To nam naređuje i Pejgamber pa kaže:

“Ukaži povjerenje onome ko će ti to povjerenje opravdati!”

Prenosi se da je neki čovjek radio kao prodavac mlijeka. Miješao je mlijeko s vodom. Dugo vremena je pola posude sipao mlijeko a pola vode. Jednog dana je kupio majmuna u čaršiji. S njim je putovao lađom. I dok je on sjedio prikrade mu se majmun i ukrade mu kesu s parama. Kada je čovjek pokušao da mu otme nazad svoj novac, majmun se uspeo na najviši jarbol lađe i počeo bacati jedan dirhem u vodu a jedan u lađu. Pobacao je tako sve što je bilo u kesi, a onda sišao s jarbola.

Kada je to vidio njegov gazda sjetio se šta je radio s mlijekom i shvatio da Allah svakom daje njegovo pravo (njegov hakk), i rekao: “Dao je vodi njen hakk, a mlijeku njegov hakk!”

ISKREN NIJJET (NAMJERA)

Ako čovjek iskreno želi postići Allahovu blizinu i Njegovo zadovoljstvo svojim postupcima onda Allah bude uz njega gdje god on bio i olakša mu svaki težak posao, i ta iskrena namjera mu bude od koristi i na dunjaluku i na ahiretu.

U hadisu stoji:

“Zaputila se trojica ljudi -od prijašnjih naroda- na dalek put, te ih zateče noć pored jedne pećine u koju udoše da bi u njoj prenoćili. Međutim jedna stijena se zakotrlja i potpuno zatvori ulaz pećine. Oni tada jedan drugom rekoše: “Jedini način da se spasimo iz ove situacije je da zamolimo Allaha džellašanuhu, da ukloni ovu stijenu zbog naših dobrih djela koje smo učinili.”

Jedan od njih tada reče:

“Allahu dragi ja sam imao stare i iznemogle roditelje i nikada nisam prije njih nahranio niti napojio svoju djecu niti svoje robove i slugе. Jednog dana tražio sam bolju pašu mome stadu pa im nisam došao na vrijeme, te sam ih nakon što sam im namuzao mlijeka i donio, našao da spavaju. Nezgodno mi je bilo da ih probudim, ali i da prije njih nahranim i napojim svoju porodicu i svoje robove, pa sam čekao-sa posudom u svojoj ruci- i gledao kada će se sami probuditi, i tako ostao sve do zore, a djeca su u neposrednoj mojoj blizini plakala od gladi. Zatim su se probudili i popili svoj dio mlijeka. Dragi Allahu, ako sam ja to učinio isključivo radi Tebe, a ni radi čega drugog, onda nam odmakni ovu stijenu s vrata ove pećine u kojoj smo mi. “Stijena se malo maknula, ali ne toliko da bi mogli izaći pored nje.

Drugi od njih reče:

“Allahu dragi ja sam imao jednu bližnju rodicu, koju voljeh više od cijelog svijeta, koju voljeh (stoji u jednoj predaji) tako jako kako samo čovjek ženu voli-pa sam je poželio imati, ali ona mi to nedopusti. Jedne godine zavladała je jaka glad, te mi ona dođe i zatraži pomoć. Ja joj dadoh 120 zlatnika, ali pod uslovom da mi se dopusti. Ona na to pristade, i kad sam joj se približio - (po drugoj predaji) kad sam je zagrlio kako muž zagrlj svoju ženu u postelji, ona zaplaka i reče:

“Boj se Allaha i ne skidaj prsten moje nevinosti bespravno!” Na to sam se odmakao od nje, iako mi je bila najdraža na svijetu i ostavio joj zlato koje sam joj bio dao. Allahu dragi, ako sam ja to učinio isključivo radi

Tebe, spasi nas ove naše nedaće u kojoj se nalazimo.” Stijena se ponovo malo pomjeri, ali ne toliko da bi mogli izaći.

Treći od njih reče:

“Allahu dragi ja sam držao najamnike i svima sam odmah zasluženu nagradu plaćao, osim jednom čovjeku koji je pobjegao s posla, i otišao prije prijema svoje plaće. Ja sam tu njegovu plaću pošteno uložio tako da se njegov mal umnožio. Nakon izvjesnog vremena mi je došao i zatražio svoju plaću koja mu je ostala kod mene. Ja sam mu na to odgovorio: “Sve što ispred sebe vidiš od ovog blaga: deva, stoke, ovaca i robova tvoje je. On mi tada reče: “Robe Božiji, ne izigravaj se samnom!”

“Ne izigravam se sa tobom!” -rekoh mu ja, na što je on uzeo sav taj mal i otjerao ga, a da meni nije ništa ostavio. Allahu dragi, ako sam ja to isključivo radi Tebe učinio, spasi nas i ove naše nevolje u kojoj se nalazimo! “Stijena se tada potpuno pomjeri te oni izađoše iz pećine i odoše dalje.”

POTICAJ NA RAD

*Radili su svi peygamberi.
Alejhisselam kaže:*

***“Niko od vas neće pojesti bolju hranu od one
koja je plod rada njegovih ruku. Allahov peygamber
Davud je jeo od rada ruku svojih.”***

Islam podstiče na rad i ulaganje truda u njeg. Allah kaže:

***“Reci: Radite, a Allah će vidjeti rad vaš, a i
Njegov Peygamber i mu'mini.” (9 : 105)***

Alejhselam veli:

“Ko omrkne umoran od rada ruku svojih, omrknuo je sa oprostom!”

Alejhselam naređuje da se posao obavlja na najbolji način pa kaže:

“Allah voli kada neko od vas radi neki posao da ga temeljito uradi!”

Pejgamber je potsticao muslimane na rad bilo koje vrste samo ako ne izaziva Allahovu srdžbu. Islam zabranjuje ljenost i prošnju, ukoliko je čovjek sposoban za rad.

Prenosi se od Enes b. Malika, da je neki Ensarija došao Pejgamberu da od njega nešto zatraži, pa ga je on upitao: “Imaš li kod kuće išta?” On je odgovorio: “Da, kožu dio oblačim a dio sterem i čašu iz koje pijem vodu!” On reče: “Donesi mi ih!” On mu ih je -veli- donio, pa ih Resullullah, sallallahu alejhi ve sellem uze u ruke i reče: “Ko će kupiti ovo dvoje?” Neki čovjek reče: “Ja ću ih kupiti za dirhem!” On reče: “Ko će dati više od dirhema?” -i drugi put i treći put. Neki čovjek reče: “Ja ću ih uzeti za dva dirhema!” On ih je prodao njemu i uzeo dva dirhema. Zatim ih je dao Ensariji i rekao mu:

“Za jedan dirhem kupi hrane; daj je svojoj porodici, a za drugi kupi sikiricu i donesi mi je.” On je tako i učinio. Pejgamber uze sikiricu i pričvrsti je na štap koji je imao u ruci i reče mu: “Idi sakupljaj drva i da te ne vidim petnaest dana!” On je počeo sakupljati i prodavati drva. Sabrao je deset dirhema, pa mu Pejgamber reče: “Za dio kupi hrane a za drugi dio odjeću!” Zatim mu je rekao: “Ovo ti je bolje nego da dolaziš prositi jer prošnja će biti mrlja na tvom licu na Sudnjem danu. Prošnja nije dobra osim za onoga ko je u totalnoj bijedi, ili za onoga ko je pretrpio težak gubitak, imetka ili skrbnika.

DAVANJE PREDNOSTI

Pod ovim se misli na davanje prednosti drugome nad sobom želeći time steći Allahovu nagradu. To je jedan od najjačih znakova ili pokazatelja ljubavi u ime Allaha. Islam poziva na davanje prednosti (podstiče na to kao jednu od poželjnih moralnih osobina.)

Allah dž.š. kaže:

“I onima koji su Medinu za življenje izabrali i domove prave vjere još prije njih je učinili; oni vole one koji im se doseljevaju i u grudima svojim nikakvu tegobu, zato što im se daje, ne osjećaju, i više vole njima nego sebi, mada im je i samima potrebno. A oni koji se usčuvaju lakomosti, oni će sigurno uspjeti.” (59 : 9)

Ovo su u praksi najviše sprovodili Pejgamberovi ashabi.

Jednog dana Pejgamberu dođe neki čovjek, pa veli:

“O Allahov Poslaniče, sav sam iznemogao (od gladi) Pejgamber je poslao poruku jednoj od svojih žena (u kojoj) traži nešto od nje da ugosti ovog čovjeka. Ona je rekla: Tako mi Onoga koji te poslao sa Istinom, nemam ništa osim vode. Pejgamber reče svojim ashabima: “Ko će ugostiti ovoga, ove noći, Allah mu se smilovao?” Ustade čovjek Ensarija koji se zvao Ebu Talha pa reče: “Ja ću o Allahov Poslaniče!” Odveo ga je svojoj kući i rekao je svojoj ženi: “Imaš li šta (za jelo)?” Imamo samo hranu za djecu. On reče: “Zabavi ih nečim dok ne zaspe, pa kad dođe gost i poželi da jede ti deveraj oko lampe dok je ne ugasiš.” Kada se gost smjesti u kući, ustade žena kao da hoće popraviti svjetiljku pa je ugasi. Oni svi ustanu, a gost ostade sam da jede. Čovjek i žena su ćapćali jezikom ali nisu jeli ništa. Tamom su se poslužili da bi od gosta sakrili svoj postupak.

DRUŽENJE SA DOBRIMA

Islam vodi računa da svoje pripadnike usmjeri na druženju sa dobrima jer čovjek je pod uticajem svog druga kako u dobru tako i u zlu. Tako nam Pejgamber preporučuje da je najbolje izabrati dobrog druga.

On kaže:

“Čovjek je u vjeri svoga prijatelja, pa neka svako od vas gleda s kim će prijateljovati”

Zatim nam navodi primjer koji pojašnjava razliku između druženja sa dobrima i druženja sa lošima. Kaže:

“Primjer dobrog i lošeg sudruga su kao primjer onoga što misk nosi (i prodaje ga) i onoga (kovača) što kovački mijeh puše. Onaj što misk nosi, ili će ti malo miska pokloniti, ili ćeš od njega misk kupiti, ili ćeš osjetiti od njega ugodan miris. A onaj što kovački mijeh puše-ili će ti odjeću zapaliti, ili će te od njega zapahnuti neugodan miris.

Postoje šartovi (uslovi) koje treba da ima onaj sa kim se družiš:

- da bude pametan i*
- da bude lijepo odgojen.*

*“Ne druži se s nezalicom
teško tebi teško njemu;
Koliko je nezalica uništilo dobrih
družeci se s njima;
Kada čovjek uz čovjeka ide
jednog po drugome mjeriš;
Dok su jedan sa drugim skupa
mnogo istog ili sličnog nose;
Jer kad srce drugo srce sretne
ono brzo njemu vodič bude!”*

ZIKROVI

- Šta treba reći čovjek kada ga neko oslovi a on klanja? Pejgamber kaže:

“Koga nešto snađe u namazu neka kaže: SUBHANALLAH!”

- Šta će proučiti kada ga snađe glavobolja ili groznica:

«بسم الله الكبير ، نعوذ بالله العظيم من
شر عرق نعار ، ومن شر حر النار»

***“BISMILLAHIL-KEBIR, NEUZU
BILLAHIL-AZIM, MIN ŠERRI IRKIN
NEAAR, VE MIN ŠERRI HARRI-NNAR!”***

- Zatim prouči Fatihu, Kul-huvallahu, Felek i Nas.

- Šta se uči kada se vidi požar:

***“Pejgamber kaže: “Kada vidite požar učite
TEKBIR (Allahu ekber) a tekbir će ga
ugasiti.”***

***Ovo se uči uz poduzimanje svih drugih mjera
za gašenje požara.***

- Šta kažemo hadžiji kada polazi da posjeti časni Bejtullah:

« زَوَّدَكَ اللهُ التَّقْوَى ، وَوَجَّهَكَ الْخَيْرَ ، وَكَفَاكَ الْهَمَّ »

“ZEVVEDEKELLAHUTTAKVA, VE VEDŽDŽEHEKEL-HAJRE,
VE KEFAKEL-HEMME.”

“Allah ti dao bogobožnost kao opskrbu, usmjerio te dobru, i svaku
hairli želju ti ispunio!”

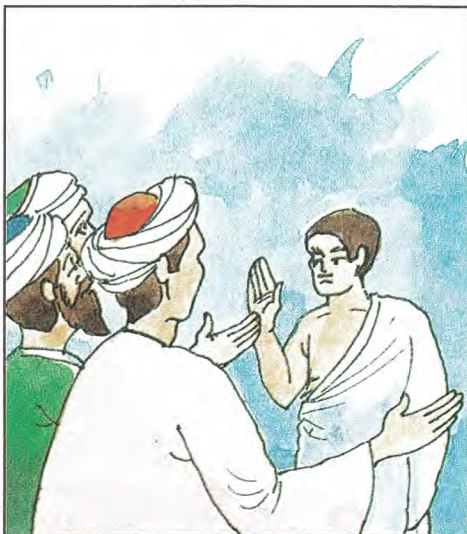
- Šta kažemo hadžiji kada
se vrati:

« قَبِلَ اللهُ حُجَّكَ ، وَغَفَرَ ذَنْبَكَ ،

وَأَخْلَفَ نَفَقَتَكَ »

KABELELLAHU
HADŽDŽEKE, VE
GAFERE ZENBEKE, VE
AHLEFE NEFEKATEKE.

“Allah primio hadždž tvoj,
oprostio ti grijehе tvoje i
nadoknadio ti nafaku tvoju.”

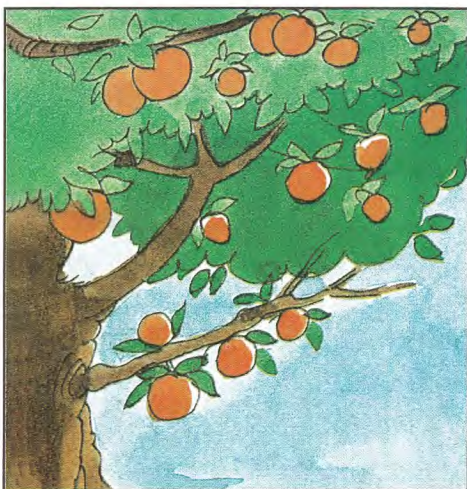
- Šta se kaže kada se pojave
plodovi:

« اللَّهُمَّ كَمَا أَرَيْتَنَا أَوَّلَهُ فَأَرِنَا

آخِرَهُ »

ALLAHUMME KEMA
EREJTENA EVVELEHU,
FE ERINA AHIREHU.

“Allahu moj kako si nam
pokazao početak njihov
(zelenilo) pokaži nam i
njihov kraj (zrenje).”

VRIJEDNOSTI KUR'ANI-KERIMA

* Vrijednost sure Bekare.

Pejgamber kaže:

***“Nemojte svoje kuće činiti kaburima.
Šejtan bježi iz kuće u kojoj se uči sura Bekare.”***

** Vrijednost Ajeti-Kursije.

Pejgamber a.s. kaže:

***“Ebu Munzire, koje najveće aje znaš iz
Allahovog Kitaba? Ja velim:
“Allah i Njegov Pejgamber to najbolje znaju! “On reče: “Ebu
Munzire, koje najveličanstvenije aje iz Allahove Knjige znaš?”
Ja rekoh: “ALLAHU LA ILAIHE ILLA
HUVEL-HAJJUL KAJJUM..”
(AJETUL-KURSIJA)***

* Vrijednost sure Kehf.

Pejgamber kaže:

***“Ko bude učio napamet deset prvih ajeta sure Kehf biće
zaštićen od smutnje Dedždžalove!”***

* Vrijednost sure Duhan.

Pejgamber kaže:

“Ko bude učio Ha,mim (Duhan) noć uoči petka biće mu oprošteno!”

PROPISI O HARFU (الميم) MIM

KADA JE SAKIN

Mim-sakin, to je MIM koji dođe na kraju riječi a bude na njemu SUKUN (o). Za ovakav MIM imamo tri pravila: IHFA', IDGAM i IZHAR.

a) IHFA

lhfa će biti kada dođe MIM-SAKIN a poslije njega harf BA. Ovakav IHFA zove se IHFA'ŠEFEVI (usneni IHFA')

primjer	IHFA'HARF	izgovor	vrsta IHFA'A
يوم هم بارزون ومن يعتصم بالله	الباء الباء	يوم هم بارزون ومن يعتصم بالله	إخفاء شفوي إخفاء شفوي

b) IDGAM

Ako nakon MIM-SAKINA dođe MIM onda imamo IDGAM. To se izgovara kao da je jedan MIM sa tešdidom a u pisanju ostaju dva MIMA. Izgovaramo to kroz nos, a ovakav IDGAM zovemo: "Idgami-mutemasilejn" ili "Idgami-mislejn"

primjer	harf IDGAMA	izgovor	vrsta IDGAMA
خلق لكم ما فى الأرض عليهم مؤصدة	الميم الميم	خلق لكم ما فى الأرض عليهم مؤصدة	مثلين صغير مثلين صغير

c) IZHAR

To je izgovaranje MIMA-SAKINA otvoreno bez GUNNE (bez izgovora kroz nos). Biće kad poslije MIM-SAKINA dođe bilo koji od preostalih 26 harfova (dakle, osim BA i MIM.)

primjer	šta je iza MIMA	izgovor	pravilo
أَمْ حَسِبْتُمْ	الحاء	أَمْ حَسِبْتُمْ	الإظهار
لنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً	التاء	لَكُمْ تَذْكِرَةً	الإظهار
لَهُمْ فِيهَا	الفاء	لَهُمْ فِيهَا	الإظهار
هُمْ سَالْمُونَ	السين	هُمْ سَالْمُونَ	الإظهار
إِلَيْهِمْ قَوْلًا	القاف	إِلَيْهِمْ قَوْلًا	الإظهار
عَلَيْهِمْ وَلَدَانِ	الواو	عَلَيْهِمْ وَلَدَانِ	الإظهار

MIM I NUN SA TEŠDIDOM

To su MIM i NUN koji budu u sredini ili na kraju riječi, bilo u imenu, glagolu ili čestici, a na sebi imaju tešdid. Tu imamo uklapanje uz izgovor kroz nos:

(مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ) ، (عَمَّ يَتَسَاءَلُونَ) ، (عَنِ النَّبَأِ الْعَظِيمِ) ، (وَتُظَنُّونَ)

بالله).

MEDD

To znači učiti dugo jedan od tri MEDDOVA harfa: ELIF kada je sakin a prije njega harf sa fethom; VAV kada je sakin a prije njega harf sa dammom; i JA kada je sakin a prije njega harf sa kesrom. Medd se dijeli na dvije vrste:

- MEDD ASLI (TABI-I)
- MEDD FER'I.

a) MEDD ASLI (TABI-I)

To je dužina koja nije izazvana nekim posebnim razlogom kao: hemzetom, sukunom i dr. pa se zato i zove MEDDI-TABI-I (prirodni medd).

Npr: (مالك يوم الدين) ، (يقول الكافر) ، (الذين)

Dužina ovog MEDDA je koliko dužina dva harfa.

U meddi-tabi-i spadaju:

njegovo mjesto:	PRIMJER	VRSTA MEDDA
kada se stane na tenvinu sa A na kraju riječi, a ako se ne stane nema MEDDA.	عليماً ، حكيماً	MEDDUL-AVDI
to je medd harfa HA kada on dođe između dva harfa koji imaju vokale	إنه على رجعه لقادر	MEDDU SILETI SSUGRA
to je kada prije harfi-medda bude hemze	آمنوا، أوتوا ، إيماناً	MEDDUL-BEDLI
to je kada dodu dva harfa JA, prvi sakin a drugi sa kesrom	حييتم ، النبيين	MEDDU-TEMKIN

b) MEDDI-FER'I

To je medd koji je dodatak meddi-tabiiji zbog hemzeta, ili sukuna, a dijeli se na šest vrsta:

njegov uzročnik i primjer	njegovo trajanje	VRSTA MEDDA
da bude harfi-medd u jednoj riječi a sebebi-medd poslije njega u drugoj riječi. Npr: إنا أعطيناك الكوثر ، وفى أنفسكم ، قوا أنفسكم.	od 2-5 dužina	MEDDI-MUNFASIL
da dođe harfi-medd prije hemzeta u istoj riječi. Npr: السماء ، تبرء ، تفى .	od 4-6 dužina	MEDDI-MUTTASIL
da hemze bude prije harfi-medda u istoj riječi. Npr: آمنوا ، إيمانًا ، أوتوا .	dvije dužine	MEDDU-BEDLI
da JA ili VAV budu sakin, a prije njih harf sa fethom. Npr: بيت ، خوف .	nema dužine	MEDDI-LIN
da poslije harfi-medda stanemo na vokaliziranom harfu kao da je sakin. Npr: يؤمنون ، السماء ، الماء ، نستعين ، الرحمن .	od 2-4 ili 6 dužina	MEDDI-ARID
da poslije harfi-medda dođe sukun. Ima ga četiri vrste: 1. kad poslije harfi-medda dodje harf sa tešdidom: الطامة ، الصاخة . 2. kada poslije harfi-medda dođe obavezni sukun: الآن . 3. kada dođe harf između dva druga na početku sura kao skraćunica (a ima tri harfa): الم ، طسم . 4. kada bude na početku sure harf koji se čita kao tri harfa: (KAF,SAD) ق ، ص .	6 dužina obavezno	MEDDI-LAZIM

SURA EL-FEDŽR

U ime Allaha Milostivog, Samilosnog

1) Tako mi zore; 2) i deset noći; 3) i parnih i neparnih; 4) i noći kada nestaje; -5) zar to pametnom zakletva nije ...? 6) Zar ne znaš što je Gospodar tvoj sa Adom uradio, 7) sa stanovnicima Irema, puna palata na stubovima, 8) kojima ravna ni u jednoj zemlji nije bilo; 9) i Semudom, koji je stijene u dolini klesao, 10) i faraonom, koji je šatore imao - 11) koji su na zemlji zulum provodili 12) i poroke na njoj umnožili, 13) pa je Gospodar tvoj-bić patnje na njih spustio, 14) jer, Gospodar tvoj je, zaista, u zasjedi. 15) Čovjek, kada Gospodar njegov hoće da ga iskuša pa mu počast ukaže i blagodatima ga obaspe, rekne: "Gospodar moj je prema meni plemenito postupio." 16) A kada mu da bi ga iskušao, opskrbu njegovu oskudnom učini, onda rekne: "Gospodar moj me je napustio." 17) A nije tako! Vi pažnju siročetu ne ukazujete, 18) i da se puki siromah nahrani-jedan drugog ne nagovarate, 19) a nasljedstvo pohlepno jedete 20) i bogatstvo pretjerano volite. 21) A ne valja tako! Kada se Zemlja u komadiće zdrobi, 22) i kad dođe naređenje Gospodara tvoga, a meleki budu sve red do reda, 23) i kad se tog Dana primakne džehennem; tada će se čovjek sjetiti-a na što mu je sjećanje?!- 24) i reci: "Kamo sreće da sam se za ovaj život pripremio!" 25) Tog Dana niko neće kao On mučiti, 26) i niko neće kao On u okove okivati! 27) A ti o dušo smirena, 28) vrati se Gospodaru svome zadovoljna, a i On tobom zadovoljan, 29) pa uđi među robove Moje, 30) i uđi u džennet Moj!

KOMENTAR SURE EL-FEDŽR

Allah džellešanuhu, se kune mubarek vremenima kao što su sabah namaz, prvih deset dana Zul-hidždžeta u kojima je Kurban-bajram, da će kafiri za svoj kufr biti kažnjeni, kao što su kažnjeni kafirski narodi i prije njih, poput Ada (naroda Huda, alejhisselam) i Semuda (naroda Salihovog, alejhisselam) i faraona (firauna egipatskog). Sve njih je Allah, nakon što im je obilje dao, uništio.

Zatim Allah objašnjava, čovjeku da su i bogatstvo i siromaštvo, i dobro i zlo, kao i sve drugo što zadesi čovjeka-Allahova kušnja. Ako ga Allah obaspe blagodatima, dobrom i obilnom nafakom on Allahu zahvaljuje i hvali Ga; a ako ga On iskuša bolešću, siromaštvom ili sličnim on je dužan da osaburi i ne izgubi nadu u Allahovu milost. Čovjek-mumin ne smije biti poput kafira, koga ne interesuje ništa drugo osim gomilanje imetka. Takav niti vodi brigu o jetimu (siročetu), niti hrani siromaha.

Zatim Allah čovjeka upozorava na Sudnji Dan, na kojem će se Zemlja poravnjati. Neće biti ni brda ni rijeka. Tog dana će se meleki poredati u safove pred Allahom. Svi će ljudi pred sobom vidjeti Džehennem. Svak će se sjetiti svega što je činio. Tada kafiru neće pomoći kajanje. Njegovo boravište biće Džehennem. Mu'min, koji će biti miran zbog svojih dobrih dijela, boraviće u Džennetu i njegovim blagodatima.

Pojašnjenje pojmova:

- "deset noći"-prvih deset noći Zul-hidždžeta;

- "parnih"-dan klanja kurbana;

- "neparnih"-dan stajanja na Arefatu.

سُورَةُ الْفَجْرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالْفَجْرِ ۝١ وَلَيَالٍ عَشْرٍ ۝٢ وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ۝٣ وَاللَّيْلِ إِذَا يَسِرَ ۝٤
هَلْ فِي ذَلِكَ قَسَمٌ لِّذِي حِجْرِ ۝٥ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ۝٦
إِرَمَ ذَاتِ الْعِمَادِ ۝٧ الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ ۝٨
وَتُمُودَ الَّذِينَ جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ ۝٩ وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْدَادِ ۝١٠
الَّذِينَ طَغَوْا فِي الْبِلَادِ ۝١١ فَأَكْثَرُوا فِيهَا الْفُسَادَ ۝١٢ فَصَبَّ
عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوَاطِرَ عَذَابٍ ۝١٣ إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ ۝١٤ فَأَمَّا
الْإِنْسَنُ إِذَا مَأْتَلَهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ، وَنَعَّمَهُ، فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ ۝١٥
وَأَمَّا إِذَا مَأْتَلَهُ فَقَدَّرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ، فَيَقُولُ رَبِّي أَهْنَنِ ۝١٦
كَلَّا بَلْ لَأَتَّكِرُمُونَ الْيَتِيمَ ۝١٧ وَلَا تَحْضُونَ عَلَى طَعَامِ
الْيَسْكِينِ ۝١٨ وَتَأْكُلُونَ الثَّرَاثَ أَكْلًا لَمًّا ۝١٩ وَتُحِبُّونَ
الْمَالَ حُبًّا جَمًّا ۝٢٠ كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا
دَكًّا ۝٢١ وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ۝٢٢ وَجِئَ يَوْمَئِذٍ
بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَنْذِكُرُ الْإِنْسَنُ وَآتَى لَهُ الذِّكْرَى ۝٢٣
يَقُولُ يَلَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي ۝٢٤ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُعَذِّبُ عَذَابُهُ أَحَدًا ۝٢٥
وَلَا يُوثِقُ وَاقَهُ أَحَدٌ ۝٢٦ يَتَايَنُّهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ۝٢٧ أَرْجِعِي
إِلَى رَبِّكَ رَاضِيَةً مَُرْضِيَةً ۝٢٨ فَادْخُلِي فِي عِبَادِي ۝٢٩ وَادْخُلِي جَنَّاتِي ۝٣٠

SURA EL-GAŠIJEH (TEŠKA NEVOLJA)

U ime Allaha Milostivog, Samilosnog

1. Da li je doprla do tebe vijest o teškoj nevolji?!- 2. Kada će se neka lica potištena, 3. premorena, napaćena 4. u vatri užarenoj pržiti, 5. sa vrela uzavrelog piti, 6. Kada drugog jela osim trnja neće imati, 7. koje neće ni ugojiti i glad utoliti. 8. Neka lica toga dana biće radosna, 9. trudom svojim zadovoljna- 10. u džennetu izvanrednome, 11. u kome prazne besjede neće slušati. 12. U njemu su izvor vode koje teku, 13. u njemu su i divani skupocjeni, 14. i pehari postavljeni, 15. i jastuci poredani, 16. i ćilimi rašireni. 17. Pa zašto oni ne pogledaju kamile-kako su stvorene, 18. i nebo - kako je uzdignuto 19. i planine-kako su postavljene, 20. i Zemlju-kako je prostrta?! 21. Ti poučavaj -tvoje je da poučavaš, 22. vlasti nad njima nemaš! 23. A onoga koji glavu okreće i neće da vjeruje, 24. njega će Allah najvećom mukom mučiti. 25. Nama će se oni zaista, vratiti 26. i pred Nama će, doista, račun polagati!

KOMENTAR SURE EL-GAŠIJE

Ajeti govore o Sudnjem Danu, koje će strahote biti u njemu; i šta će se dogoditi kafirima koji zlo čine zbog tih zlih djela kada u Džehennem uđu. Piće ključalu vodu, i jesti bodljikavo trnje koje ih neće debljati a neće im ni glad utoliti.

Mu'mini koji su hajr činili na Dunjaluku imaće svijetla lica, ozarena radošću zbog blagodati koje će naći kao obećanu nagradu od Allaha. Zbog toga je čovjek dužan da obrati pažnju na blagodati koje mu Allah daje na Dunjaluku i da ne bude poput tih kafira koji neće da vide Allahove blagodati koje su pred njima kao dokaz Allahove svemoći, poput:

-stvaranja stvorenja, uzdizanja nebesa bez stubova, rasprostiranja Zemlje. Zato, ko to poriče i ne vjeruje u Allaha njegovo prebivalište biće Džehennem.

سُورَةُ الْجَاشِيَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ ۝ ^١ وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ خَاشِعَةٌ ۝ ^٢
 عَامِلَةٌ نَّاصِبَةٌ ۝ ^٣ تَصَلَّى نَارًا حَامِيَةً ۝ ^٤ تُسْقَى مِنْ عَيْنٍ آنِيَةٍ ۝ ^٥
 لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ ضَرِيعٍ ۝ ^٦ لَا يُسْمِنُ وَلَا يُغْنِي مِنْ جُوعٍ ۝ ^٧
 وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاعِمَةٌ ۝ ^٨ لِسْعِيهَا رَاضِيَةٌ ۝ ^٩ فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ۝ ^{١٠}
 لَا تَسْمَعُ فِيهَا لِلْغِيَةِ ۝ ^{١١} فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ ۝ ^{١٢} فِيهَا سُرُرٌ مَرْفُوعَةٌ ۝ ^{١٣}
 وَأَكْوَابٌ مَوْضُوعَةٌ ۝ ^{١٤} وَنَمَارِقُ مَصْفُوفَةٌ ۝ ^{١٥} وَزُرَّاقِي مَبْثُوثَةٌ ۝ ^{١٦}
 أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ ۝ ^{١٧} وَإِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ
 رُفِعَتْ ۝ ^{١٨} وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ۝ ^{١٩} وَإِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ
 سُطِحَتْ ۝ ^{٢٠} فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ ۝ ^{٢١} لَسْتَ عَلَيْهِمْ
 بِمُصَيْطِرٍ ۝ ^{٢٢} إِلَّا مَنْ تَوَلَّى وَكَفَرَ ۝ ^{٢٣} فَيُعَذِّبُهُ اللَّهُ الْعَذَابَ
 الْأَكْبَرَ ۝ ^{٢٤} إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ ۝ ^{٢٥} ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ ۝ ^{٢٦}

SURA EL-A'LA

U ime Allaha Milostivog, Samilosnog!

1.Hvali ime Gospodara svoga Svevišnjeg, 2.koji sve stvara i čini skladnim, 3.i koji sve smjerom određuje i nadahnjuje, 4.i koji čini da rastu pašnjaci, 5.a potom čini da postanu suhi, potamnjeni. 6.Mi ćemo te naučiti da izgovaraš pa ništa nećeš zaboraviti 7.osim onoga što će Allah htjeti, jer On zna i ono što na javu iznosite i ono što tajite- 8.i sve što je dobro Mi ćemo tebi dostupnim učiniti; 9.zato poučavaj-pouka će već od koristi biti; 10.dozvaće se onaj koji se Allaha boji, 11. a izbjegavaće je onaj najgori, 12.koji će u vatri velikoj gorjeti, 13.pa u njoj neće ni umrijeti ni živjeti. 14.Postići će šta želi onaj koji se očisti 15.i spomene ime Gospodara svoga pa klanja! 16.Ali, vi više život na ovom svijetu volite, 17. a onaj svijet je bolji i vječan je. 18.Ovo, doista, ima u listovima davnašnjim 19.listovima Ibrahimovim i Musaovim.

KOMENTAR SURE EL-A'LA

Allah Pejgamberu i mu'minima naređuje da Ga veličaju i slave jer - On je Stvoritelj svega; On je onaj koji je sve s mjerom, s ciljem i svrhom stvorio.Dao je da zelena trava nikne iz zemlje da bi je stoka pasla. Zatim tu travu učini suhom, da bi dala sjeme, koje će opet niknuti kao zelena trava, a stabljika će postati crna i lomljiva.

Zatim, Allah džellešanuhu saopštava da je On objavio Kur'an svom Pejgamberu i da ga on neće zaboraviti jer Allah sve zna, i pojavno i skriveno. On je Pejgambere svog uputio na hajj; a zatim mu naredio da i on poziva Allahu onoga kome će taj poziv koristiti. A onaj ko neće da uzme koristi iz savjeta, od takvog koristi nema. Na taj način će ti biti bliski oni koji vjeruju Allaha i koji Ga se boje. Oni koji odbijaju da se odazovu zovu Istine-okusit će vatru džehennemsku, u kojoj neće moći umrijeti, ali ni živjeti. Prema tome, na Sudnjem danu će uspjeti onaj ko bude Allaha vjerovao, svoju dušu očistio od grijeha i bude se približio Allahu svojim zikrom, namazom.

Sve ove istine su poznate od davnina i spomenute su u Knjigama koje je Allah objavio Ibrahimu i Musau alejhisselam.

سُورَةُ الْأَعْلَى

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سَبِّحْ اسْمَ رَبِّكَ الْأَعْلَى ﴿١﴾ الَّذِي خَلَقَ فَسَوَّى ﴿٢﴾ وَالَّذِي قَدَّرَ فَهَدَى
﴿٣﴾ وَالَّذِي أَخْرَجَ الْمَرْعَى ﴿٤﴾ فَجَعَلَهُ غُثَاءً أَحْوَى ﴿٥﴾ سَنُقْرِئُكَ
فَلَا تَنْسَى ﴿٦﴾ إِلَّا مَا شَاءَ اللَّهُ إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ وَمَا يَخْفَى ﴿٧﴾ وَنُيَسِّرُكَ
لِلْيُسْرَى ﴿٨﴾ فَذَكِّرْ إِنْ نَفَعَتِ الذِّكْرَى ﴿٩﴾ سَيَذَكِّرُ مَنْ يَخْشَى ﴿١٠﴾
وَيُجَنِّبُهَا الْأَشْقَى ﴿١١﴾ الَّذِي يَصْلَى النَّارَ الْكُبْرَى ﴿١٢﴾ ثُمَّ لَا يَمُوتُ
فِيهَا وَلَا يَحْيَى ﴿١٣﴾ قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى ﴿١٤﴾ وَذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّى ﴿١٥﴾
بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا ﴿١٦﴾ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَأَبْقَى ﴿١٧﴾ إِنَّ
هَذَا لَفِي الصُّحُفِ الْأُولَى ﴿١٨﴾ صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى ﴿١٩﴾

SURA ET-TARIK (DANICA)

U ime Allaha Milostivog, Samilosnog

1. Tako mi neba i Danice!

2. A znaš li ti šta je Danica?-

3. Zvijezda blistava!-

4. nema čovjeka nad kojim neko ne bdi je.

5. Nek čovjek pogleda od čega je stvoren!

6. stvoren je od tekućine koja se izbací,

7. koja između kičme i grudi izlazi,

8. i On je, zaista, kadar da ga ponovo stvori

9. onoga Dana kada budu ispitivane savjesti,

10. kada čovjek ni snage ni branioca neće imati.

11. I tako mi neba puna kiše

12. i Zemlje koja se otvara da rastinje nikne

13. Kur'an je, doista, govor koji rastavlja istinu od neistine,

14. lakrdija nikakva on nije!

15. Oni se služe spletkama,

16. a Ja ih uništavam-

17. zato nevjenicima još vremena dadni, još koji trenutak ih ostavi.

KOMENTAR SURE ET-TARIK

Allah se kune nebesima i blistavom noćnom zvijezdom da svako ima svoga meleka pratioca koji bilježi sve što on radi. Zato čovjek mora razmišljati o svom stvaranju-od čega ga je Allah stvorio, pa će zaključiti da je stvoren od kapi tekućine muškarca i žene, i da je Allah koji ga je od toga stvorio u stanju da proživi čovjeka nakon njegove smrti, onog Dana kada čovjek neće imati druge pomoći sebi osim svog dobrog djela obuhvaćenog Allahovim rahmetom

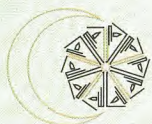
Zatim se Allah kune nebom koje kiši i Zemljom koja rađa da je Knjiga koja je objavljena Pejgamberu Kur'an, koji rastavlja istinu od neistine, i da u njemu nema laži ni patvorenosti. Zato kafiri spletkare protiv islama da bi pokrili Istinu i ugasili Allahov nur. Međutim, Allah zna za njihove spletke, pa će omesti njihove namjere, uništiti im planove. On će ih ostaviti neko vrijeme, a onda će ih snaći žestoka kazna.

سُورَةُ الطَّارِقِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَالسَّمَاءِ وَالطَّارِقِ ۝ وَمَا أَدْرَاكَ مَا الطَّارِقُ ۝ النَّجْمُ الثَّاقِبُ ۝ ٣ ۝ إِنَّ كُلَّ
نَفْسٍ لَّمَّا عَلَيَّهَا حَافِظٌ ۝ فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ ۝ ٥ ۝ خُلِقَ مِنْ مَّاءٍ
دَافِقٍ ۝ ٦ ۝ يَخْرُجُ مِنْ بَيْنِ الصُّلْبِ وَالتَّرَائِبِ ۝ ٧ ۝ إِنَّهُ عَلَى رَجْعِهِ لَقَادِرٌ ۝ ٨ ۝
يَوْمَ تُبْلَى السَّرَائِرُ ۝ ٩ ۝ فَمَا لَهُ مِنْ قُوَّةٍ وَلَا نَاصِرٍ ۝ ١٠ ۝ وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ ۝ ١١ ۝
وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ ۝ ١٢ ۝ إِنَّهُ لَقَوْلُ فَصْلٍ ۝ ١٣ ۝ وَمَا هُوَ إِلَّا هَزْلٌ ۝ ١٤ ۝ إِنَّهُمْ
يَكِيدُونَ كَيْدًا ۝ ١٥ ۝ وَآكِيدُ كَيْدًا ۝ ١٦ ۝ فَمَهْلُ الْكَافِرِينَ أَمْ هَلْهُمْ رُوْدًا ۝ ١٧ ۝

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ISLAMSKA ZAJEDNICA U BOSNI I HERCEGOVINI
URED MUFTIJE SARAJEVSKOG
SARAJEVO

Broj:248/2001

Datum: 11.06.2001. god.

ZAHVALNICA

Muftijstvo sarajevsko najtoplije zahvaljuje

- Katarska Humanitarna Organizacija -

Na svesrdnoj pomoći na izdavanju zbirke:

- MALI MUSLIMAN -

Molimo Allaha Dž. Š. da Vas nagradi za pomoć koju ste pružili bosanskoj djeci, stoga se nadamo da će te nastaviti sa ovakvim i sličnim hairli djelima.

U to ime i u ime naroda Bosne i Hercegovine, šaljemo Vam bratske selame.

MUFTIJA
Husejin ef. Smajić
Husejin ef. Smajić

Islamska zajednica u Bosni i Hercegovini, URED MUFTIJE SARAJEVSKOG
Ferhadija 2/I, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina, Tel: 033/220-335, Fax: 033/535-538

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ISLAMSKA ZAJEDNICA U BOSNI I HERCEGOVINI
URED MUFTIJE SARAJEVSKOG
SARAJEVO

الرقم: 2001/248
التاريخ: 2001/6/11

شهادة شكر

تتقدم دار الافتاء بسراييفو بجزيل شكرها لـ:

جمعية قطر الخيرية

على مساعدتها في طباعة

مجموعة (منهاج المسلم الصغير)

ونرجو من العلي القدير أين يجزل لكم العطاء على مساعدتكم لأطفال
اليوسنة والهرسك مع أمننا بأن يستمر عملكم الخير.

وسلام أخوي لكم من شعب اليوسنة والهرسك

مفتي إقليم سراييفو
حسين سمائش

Islamska zajednica u Bosni i Hercegovini, URED MUFTIJE SARAJEVSKOG
Ferhadija 2/I, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina, Tel: 033/220-335, Fax: 033/535-538

ŠARTOVI POSTA

1. Nijet
2. Sustezanje od brane, pića i drugih uživanja od zore do zalaska sunca

UPUTSTVA POSTA

1. držati se tradicije seburga (u njemu je beričet)
2. žuriti sa iftarom
3. dovu činiti u toku posta i pred iftar
4. ostaviti sve što bi post moglo narušiti ili mu vrijednost umanjiti (ogovaranje, prenošenje tuđih riječi)
5. plemenitost i učenje KUR'ANA
6. u trećoj trećini Ramazana pojačati ibadet

ŠTA KVARI POST

1. namjerno nešto pojesti ili popiti
2. namjerno povratiti
3. menzis i nijfas
4. ejakulacija
5. polno općenje
6. uzeti u većoj količini onog što se ne može koristiti kao hrana, kao npr. so

Počašćeni mjesecom ALLAHOVA blagoslova.

U nadi da će ti ove tople riječi pružiti zadovoljstvo, radost, nijet sjajnim učiniti volju i nadu povećati i ljubav ojačati naspram tvoga GOSPODARA.

Milostivog kao i Njegova poslanika a.s. a svakako i Ramazana počastima koje donosi ukazuje ti na bitne prednosti ovog blagoslovljenog mjeseca RAMAZANA.

1. Čvrstom vjerom i nadom uz post postižeš čišćenje od grijeha. Tako se isto kaže i za teraviv-namaz i ibadet u noći Lejletu-l-Kadr.
2. U Ramazanu je počela objava KUR'ANA.
3. Tvoj zadab dok postiš draži je ALLAHU od mirisa miska.
4. Meleki za tebe mole ALLAHA svakog dana dok traje post.
5. Svakog dana ALLAH uređuje Svoj džennet i govori "MOJI DOBRI VJERNICI ĆE BITI SPASENI OD TERETA I ZULUMA I ONDA ĆE DOĆI U TEBE".
6. U Ramazanu su šejtani sputani.
7. U njemu je noć KADER (KADR) koja je vrijednija od 1000 mjeseci.
8. Onima koji poste biće grijesi oprosteni u zadnjoj noći RAMAZANA.
9. U svakoj noći RAMAZANA ALLAH oslobađa od džehennema mnoge ljude.

POST JEDAN OD NAČINA STICANJA BOGODOJAZNOSTI ALLAH DŽ.Š. KAŽE:

"O vjernici, post vam je propisan kao što je propisan i onima prije vas da bi ste bili bogodojazniji" 2/183.

A u hadisu Kudstiju - stoji i "Post je meni namijenjen i Ja ću dati nagradu za njega. Onaj ko posti uzdržava se od svih želja i jela i pića zbog "Mene". Zato će on biti nagrađen sa dvije vrste zadovoljstava i jedno će osjetiti

kad završi post, a drugo kad se sretno sa svojim "GOSPODAROM".

Ono na što trebaš posebnu pažnju obratiti je da troja smirenost pozitivno utiče na okolinu. Zato a.s. kaže "ALLAHU ne trebaju oni koji se uzdržavaju od jela i pića, a istovremeno ne čuvaju svoje jezike od ružna i lažna govora".

POŠTOVANI POSTAČU

U seburgu (ručku prije zapoštanja) je beričet, a u iftaru je radost. Nagrade u Ramazanu se uvećavaju sedamdeset puta u odnosu na ibadet u drugim mjesecima, kao sadaka svako dobro djelo. Stoga ugrabi što možeš više.

BAJRAMSKI ADABI

1. Oživjeti Bajramsku noć ibadetom, jer, u hadisu se navodi da onaj "ko oživi noć ramazanskog ili kurbanskog Bajrama (ibadetom) njegovo srce neće umrijeti kada pomru druga srca".
2. Okupati se za Bajram i očistiti, jer je to sunnet Allahova Poslanika i praksa njegovih ashaba.
3. Namirisati se i zube očistiti (misvakom ili četkicom), jer Hasan Ibn'Ali prenosi da je Resulullah naredio da se najljepšim mirisom za Bajram namirismo.
4. Obuci najljepšu odjeću, jer se prenosi da je tako činio i Poslanik s.a.v.s. i njegovi drugovi.
5. Pojesti nešto prije odlaska na Bajram-namaz (najbolje bi bilo da to bude neparan broj hurmi), jer se prenosi da Vjerovjesnik nije izlazio iz kuće na Namaz-Bajram prije nego bi nešto pojeo.
6. Podijeliti Sadekatul-fitr prije odlaska na Bajram-namaz jer Ibn Omer veli: "Vjerovjesnik nam je naredio da podijelimo sadekatul-fitr prije odlaska ljudi da klanjaju (Bajram)-namaz".
7. Uputi se prema džamiji pješice, (ako je džamija blizu), dostojanstveno i smireno jer je to bila praksa ALLAHOVA Poslanika i njegovih ashaba.
8. Učiti tekbire poslije Sabab-namaza do Bajrama.
9. Glasno tekbire učiti na putu do džamije i u džamiji sve do Bajram-namaza, jer se prenosi da je tako postupao Vjerovjesnik i njegovi drugovi. Tekbir glasi: "ALLAHU EKBER, ALLAHU EKBER, LA ILAHE ILELLAH VALLAHU EKBER, ALLAHU EKBER VE LILLAHI-L-HAMD".
10. Čestitati Bajram: porodici, rodbini, komšijama, prijateljima i svim vjernicima. Prenosi se da su ashabi kada bi se sreli na Bajram jedni drugima govorili: "TEKABBELELLAHU MINNA VE MINKE" (Molim Allaha da primi i naša i vaša dobra djela)

Draga braćo! Držite se ovih Bajramskih adaba i radujte se Bajramskim danima, ali neka to veselje bude umjereno i daleko od grijeha i barama. Čuvajte vaš post i poslije Ramazana, Allah vam se smilovao i na pravi put vas uputio.

PRIMIO ALLAH I NAŠ I VAŠ IBADET "AMIN"

Mesdžid Banjevac Breza

*Kaže Muhammed s.a.v.s.:
"Sedam vrsta ljudi će biti
u Allahovom hladu
na dan kada drugog
hlada neće biti:...*

*... čovjek čije je srce
vezano za džamiju"
(Muttefekun alejhi)*

